

LIBËR PËR MËSUESIN
Dituri natyre 1

BOTIME

BOTIME

Redaktor letrar: Arlon LIKO
Paraqitja grafike: Elidor KRUIJA
Shtypi: Shtypshkronja Pegi, Lundër, Tiranë

© Botime Pegi, korrik 2017

Të gjitha të drejtat për këtë botim në gjuhën shqipe janë tërësisht të zotëruara nga Botime Pegi shpk. Ndalohet çdo riprodhim, fotokopjim, përshtatje, shfrytëzim ose çdo formë tjetër qarkullimi tregtar, pjesërisht ose tërësisht, pa miratimin paraprak nga botuesi.

Botime Pegi: tel: +355/ 042 468 833; cel: +355/ 069 40 075 02;
e-mail: botimepegi@botimepegi.al; web: www.botimepegi.al
Shtypshkronja Pegi: cel: +355/ 069 20 267 73; 069 60 778 14;
e-mail: marketing@botimepegi.al
Shtypshkronja Pegi: cel: +355/ 069 40 075 01;
e-mail: shtypshkronjapegi@yahoo.com

Përmbajtje

- Planifikimi mësimor vjetor
- Tabela e planit- Tremujori i parë
- Modele ditaresh- Tremujori i parë
- Test- Tremujori i parë
- Tabela e planit- Tremujori i dytë
- Modele ditaresh- Tremujori i dytë
- Test- Tremujori i dytë
- Tabela e planit- Tremujori i tretë
- Modele ditaresh- Tremujori i tretë
- Test- Tremujori i tretë
- Ushtrime përmbledhëse për çdo kapitull

PLANI MËSIMOR

Fusha: Shkenca natyrore

Lënda: Dituri natyre

Shkalla: I

Klasa: I

Planifikimi vjetor

Tematikat	Shpërndarja e përmbajtjes lëndore për realizimin e kompetencave		
	Shtator – dhjetor (12 orë)	Janar – mars (12 orë)	Prill – qershor (11 orë)
DIVERSITETI 17 orë	<p>Diversiteti dhe klasifikimi i gjallesave (7 orë)</p> <p>Qeniet e gjalla</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bimët dhe kafshët si qenie të gjalla – Kuptimi për vendbanimin (habitatin) <p><i>Njerëzit dhe kafshët</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Ngjashmëritë dhe ndryshimet midis njerëzve – Ushqimet dhe pijet e shëndetshme – Shqisat <p>Diversiteti i materialeve (5 orë)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Materialet – Përdorimi i materialeve – Klasifikimi i materialeve 		<p>Diversiteti dhe klasifikimi i gjallesave (5 orë)</p> <p>Bimët</p> <ul style="list-style-type: none"> – Pjesët e bimës – Bimët dhe drita
CIKLET 5 orë		<p>Ciklet te bimët, kafshët dhe njeriu (2 orë)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rritja dhe ndryshimi te bimët 	<p>Ciklet te bimët, kafshët dhe njeriu (3 orë)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rritja dhe ndryshimi te kafshët përfshirë dhe njeriun
NDËRVEPRIMET 7 orë		<p>Ndërveprimi i trupave (7 orë)</p> <p><i>Shytyja dhe tërheqja</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Lëvizja – Shytyja dhe tërheqja – Ndryshimet në lëvizje 	
ENERGJIA 6 orë		<p>Energjia (3 orë)</p> <p><i>Tingulli</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Burimet e tingullit 	<p>Energjia (3 orë)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Përhapja e tingullit – Dëgjimi i tingullit

Plani vjetor

Shtator – dhjetor 12 orë	Dhjetor – mars 12 orë	Mars – qershor 11 orë
1. Jemi njësoj, por të ndryshëm		
2. Trupi ynë		
3. Pesë shqisat		
4. Materiale të ndryshme. Vetitë e materialeve		
5. Vetitë e materialeve		
6. Vetitë e materialeve		
7. Metalet dhe jometalet		
8. Grupimi i objekteve		
9. Gjallesë apo jogjallesë		
10. Ku jetojnë kafshët dhe bimët?		
11. Të ngrënë dhe të pirët		
12. Test përmblendës për tremujorin e parë		
	Familjet	
	Familjet	
	Si lëvizin gjërat?	
	Si lëvizin gjërat?	
	Më shpejt ose më ngadalë	
	Më shpejt ose më ngadalë	
	Vëzhgo gjërat në lëvizje	
	Vëzhgo gjërat në lëvizje	
	Të flasësh dhe të dëgjosh	
	Të flasësh dhe të dëgjosh	

	Të flasësh dhe të dëgjosh	
	Test përmbledhës për tremujorin e dytë	
		Tingujt dhe lëvizja
		Tingujt dhe lëvizja
		Krahësimi i tingujve
		Pjesët e një bime
		Pjesët e një bime
		Rritja e bimëve
		Rritja e bimëve
		Rritja e bimëve
		Rritja e bimëve
		Për çfarë kanë nevojë bimët që të rriten?
		Test përmbledhës për tremujorin e tretë

Rezultatet kryesore të të nxënës sipas kompetencave kyçe, që realizohen nëpërmjet lëndës së Diturisë së natyrës gjatë shkollës së parë.

Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit

Nxënësi:

- paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup;
- përshkruan në formë të ndryshme shprehëse mjedisin natyror me të cilin rrethohet, apo ndonjë ngjarje shoqërore, dhe e prezanton atë para të tjerëve.

Kompetenca e të menduarit

Nxënësi:

- gjen veçoritë e një objekti, dukurie apo ngjarjeje të dhënë, ndan dhe krahason më pas në grup gjetjet e veta;
- krahason objektet, materialet e paraqitura nga mësuesi duke i klasifikuar ato sipas formave, madhësive, ngjyrave, përbërjes, vjetërsisë etj., dhe tregon funksionin që kanë në natyrë apo në shoqëri;
- gjen dhe ndan në grupe të përbashkëta dallimet ndërmjet gjallesave, ngjarjeve, dukurive të njohura si dhe shkruan për to, të paktën gjysmë faqe fletoreje (rreth 250 fjalë) apo i paraqet në njërin nga format shprehëse;
- ndërton tekste, objekte apo animacione sipas imagjinatës, në bazë të elementeve apo materialeve të dhëna;
- arsyeton para grupit mënyrën e zgjidhjes së një problemi në kohëzgjatje nga 3-5 minuta.

Kompetenca e të nxënës

Nxënësi:

- për zgjedh materialet/mjetet si: letrën, plastelinën, shkopinjë, ngjyrat, numëratoren etj., për kryerjen e një detyre të caktuar dhe arsyeton zgjedhjen që ka bërë;
- ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material, *për të realizuar një veprimtari/aktivitet/detyrë që kërkohet*;
- parashtron pyetje dhe përgjigjet në pyetjet për temën/problemin/detyrën e dhënë në njërin nga format e të shprehurit;
- zgjidh në mënyrë të pavarur problemin, detyrën e dhënë dhe prezanton para të tjerëve mënyrat e mundshme të zgjidhjes;
- mbikëqyr në mënyrë të pavarur përparimin e vet në një detyrë, aktivitet, duke përdorur teknika të ndryshme për gjetjen e gabimeve (si shënim të gabimeve - vështirësive), dhe i korrigjon ato derisa gjen zgjidhjen;
- grumbullon dhe klasifikon materialet e performancës së vet, për përgatitjen apo pasurimin e portofolit personal;
- identifikon njohuritë që ka, të cilat e ndihmojnë për të kryer një detyrë apo veprimtari

të caktuar dhe kërkon këshilla e informacion për kapërcimin e vështirësive.

Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin

Nxënësi:

- përgatit një plan të thjeshtë ditor, me shkrim, vizatim, shenja apo simbole, për dy-tri aktivitete ditore, duke pasur parasysh kohën, vendin, materialet dhe mjetet e nevojshme për kryerjen e detyrës;
- kontrollon mjetet/materialet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti (në klasë, shkollë apo jashtë saj);
- diskuton me moshatarët për mënyrën e sjelljes së nxënësve në klasë apo për një grup të caktuar njerëzish në raport me të tjerët apo me mjedisin që e rrethon gjatë realizimit të një aktiviteti të caktuar;
- gjen të përbashkëtat dhe ndryshimet ndërmjet aktiviteteve, që organizohen në shkollë me ato në shtëpi dhe i përshkruan në mënyrë individuale përmes njëres prej formave të të shprehurit, duke i diskutuar në grup;
- identifikon burimet e nevojshme (materiale, mjetet etj.) dhe i përdor në mënyrë të drejtë për kryerjen e një detyre/veprimtarie në klasë, në shkollë, në mjedisin shtëpiak, në lagje/komunitet;
- diskuton në grup për hapësirat e pastra, të sigurta në mjedisin që e rrethon dhe tregon të paktën një mënyrë veprimi për mbikëqyrje apo për përmirësim të gjendjes.

Kompetenca personale

Nxënësi:

- prezanton para të tjerëve rregullat themelore të higjienës personale dhe të higjienës së mjedisit në të cilin jeton dhe vepron;
- bën një listë me ushqimet që konsumon dhe i rendit ato sipas rëndësisë që kanë për shëndetin dhe mirëqenien e vet si dhe ndërmerr masa parandaluese për t'u mbrojtur nga sëmundjet që shkaktohen nga papastërtitë dhe përdorimi i tepruar i tyre (duke përdorur një nga format shprehëse si: shkrim, vizatim etj.);
- tregon mënyrën e shfrytëzimit dhe menaxhimit të kohës së lirë në të mirën e shëndetit dhe mirëqenies së vet duke ndarë përvojat me të tjerët;
- përkujdeset për një mjedis të shëndetshëm gjatë realizimit të një aktiviteti, duke krijuar kushte të përshtatshme pune (ajrosje, ndriçim, shfrytëzim maksimal të hapësirës, mbajtje të pastërtisë, mbajtje të rregullt të sendeve që e rrethojnë etj.).

Kompetenca qytetare

Nxënësi:

- prezanton rolet dhe detyrat e anëtarëve të familjes së vet apo të ndonjë grupi, në të cilin është pjesëmarrës (grup loje, aktiviteti), tregon detyrat dhe i diskuton me bashkëmoshatarët;
- diskuton dhe në bashkëpunim me anëtarët e grupit vendos rregullat në grup, në klasë,

për realizimin e aktivitetit, mirësjelljes, pastërtisë etj.;

- arsyeton nevojën e zbatimit të rregullave në lojë, në klasë dhe shkollë, në rrugë apo në familje dhe paraqet pasojat e moszbatimit të ndonjë rregulli në shembullin e caktuar;
- shpreh mendimin duke kërkuar paraprakisht leje nga grupi, respekton mendimin e secilit anëtar të grupit duke e dëgjuar në mënyrë aktive, vendos duke bashkëpunuar me të gjithë anëtarët për mënyrat që çojnë drejt përfundimit të një aktiviteti të caktuar;
- identifikon personat dhe shërbimet e nevojshme, nga të cilët kërkohet ndihma në situatat e rrezikut për shëndetin e vet, fizik apo mendor.

Kompetenca digjitale

Nxënësi:

- njeh disa mjete të thjeshta të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit;
- tregon ngjarjen e një teksti të dëgjuar (nga mjetet auditive, audiovizuale apo nga mësuesi), me përmbajtje jo më shumë se një faqe teksti;
- realizon punime origjinale, vetjake duke përdorur figurat e gjetura nga burime informacioni, si një formë për të shprehur emocionet e tyre.
- kupton rëndësinë e ruajtjes së të dhënave individuale (emri, mbiemri, adresa e shtëpisë, moshë) dhe mospublikimit të tyre në asnjë burim informacioni të palicencuar.

Rezultatet kryesore të të nxënit sipas kompetencave të fushës

Kompetenca 1: Identifikimi i problemeve dhe zgjidhja e tyre

Nxënësi:

- a) identifikon një problem ose përcakton një grup problemesh;
- b) përdor strategji të ndryshme eksplorimi;
- c) vlerëson qasjen e vet dhe të të tjerëve.

Kompetenca 2: Përdorimi i mjeteve, objekteve dhe procedurave shkencore

Nxënësi:

- a) familjarizohet me rolet dhe funksionet e mjeteve, teknikave, instrumenteve dhe procedurave shkencore dhe teknologjike;
- b) përdor mjete, objekte dhe procedura të ndryshme në përputhje me situatat dhe mënyrat e përdorimit të tyre në to;
- c) vlerëson ndikimin e mjeteve, instrumenteve dhe procedurave.

Kompetenca 3: Komunikimi në gjuhën dhe në terminologjinë e shkencës.

Nxënësi:

- a) familjarizohet me gjuhën e jetës së përditshme që lidhet me shkencën dhe teknologjinë;
- b) përdor gjuhën e simboleve dhe të jetës së përditshme për shkencën dhe teknologjinë;
- c) përdor efektivisht gjuhën e simboleve dhe të jetës së përditshme për të formuluar pyetje dhe për të argumentuar përgjigjet.

Tremujori i parë(shtator - dhjetor)

Nr	Tematika	Tema mësimore	Situata e parashi-kuar e të nxënësve	Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve	Vlerësimi (Për çfarë do të vlerësohet nxënësi)	Burimet dhe materialet didaktike
1	Diversiteti dhe klasifikimi i gjallesave 3 orë	Jemi njësoj, por të ndryshëm	Unë dhe shokët e mi	Vëzhgim	– vëzhgon dhe identifikon ngjashmëritë dhe ndryshimet midis njerëzve;	Fotografi të nxënësve dhe të familjeve të tyre, gërshtë, ngjites, fletë A4 për të krijuar një album, lapsa me ngjyra.
2		Trupi ynë	Trupi im	Stuhi mendimi Bisedë Hetim	– dallon dhe emërtion pjesët kryesore të jashtme të trupit të njeriut;	
3		Pesë shqisat	Bota që na rrethon	Lojë Hulumtim-diskutim	– provon se si përmes shqisave njerëzit dhe kafshët njohin botën rreth tyre.	
4	Diversiteti i materialeve 5 orë	Materiale të ndryshme. Vetitë e materialeve	Bota që na rrethon	Stuhi mendimi Vëzhgo-plotëso	– vëzhgon dhe përshkruan përbërjen e objekteve të ndryshme në mjedisin përreth.	Objekte prej materialeve të ndryshme, pambuk, qese plastike të tejdukshme, pëlhurë, orë, materiale që zgjaten ose që nuk zgjaten, objekte metalike ose jometalike.
5		Vetitë e materialeve	Ditë me shi	Vëzhgo-krahaso Hulumtim-diskutim	– klasifikon objektet sipas përbërjes së tyre p.sh.: dru, plastikë, letër, metal, qelq etj.;	
6		Vetitë e materialeve	Materialet janë të ndryshme	Vëzhgim-hetim Vëzhgim-diskutim	– eksploron dhe përshkruan vetitë fizike të materialeve të jetës së përditshme p.sh., transparenca, fortësia, elasticiteti, ashpërsia, vetia magnetike etj.;	
7		Metalet dhe jometalet	Kuzhina ime	Lojë	– vëzhgon dhe klasifikon objekte që thithin dhe nuk thithin ujë si p.sh.: shami, letra, copa veshjesh, plastike, druri, metalike, qelqi etj.	
8		Grupimi i objekteve	Raftet e materialeve			

9	Diversiteti dhe klasifikimi i gjallesave 4 orë			Gjallesë apo jog-jallesë	Ekspozita e gjallesave	Hulumtim-diskutim Vëzhgo-krahaso Stuhi mendimi Lojë	<ul style="list-style-type: none"> – vëzhgon dhe krahason të gjallën nga jo e gjalla; – eksploron mënyrat se si bimët dhe kafshët përshtaten për të jetuar në habitatet e tyre; – përshkruan si habitate të ndryshme plotësojnë nevojat jetësore të bimëve; – tregon për nevojën e një diete të shëndetshme përfshirë edhe ushqimet e shëndetshme dhe ujin. 	Ambalazhe boshe ushqimesh të ndryshme, plastelinë, fruta dhe perime ose modele të tyre dhe figura të vendeve ku ato rriten.
10				Ku jetojnë kafshët dhe bimët?	Mjedisi	Vëzhgim-diskutim Vëzhgim-hetim		
11				Të ngrënë dhe të pirët	Ushqime të shëndetshme			
12				Test përmbledhës për tremujorin e parë				

Modele ditaresh

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Jemi njësoj, por të ndryshëm		Situata e të nxënit: Unë dhe shokët e mi		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe ➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup. ➤ Kompetenca e të nxënit: ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material për të realizuar një veprimtari/aktivitet/detyrë që kërkohet krahason përparimin e tij, me përvojën paraprake gjatë kryerjes së një detyre apo një veprimtarie të caktuar. ➤ Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin: kontrollon mjetet/materialet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti.				
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none">identifikon ngjashmëritë dhe ndryshimet midis njerëzve;vizaton fytyrën dhe etiketon hundën, veshët, sytë, gojën, flokët dhe kokën;tregon interes në zhvillimin e veprimtarive.		Fjalë kyçe: të ndryshëm, njësoj, njeri, goja, hunda, koka, syri, veshi.		
		Teknika dhe strategji: <ul style="list-style-type: none">❖ Lojë❖ Hetim❖ Diskutim❖ Punë individuale		
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit, njohuritë paraprake të nxënësve, foto të nxënësve, letër A4, ngjyra, materiale krijuese.		Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; arte; shoqëria dhe mjedisi. Lidhja me temat ndërkurrikulare Të drejtat e njeriut; Bashkëjetesa paqësore.		
Përshkrimi kontekstual i situatës: <ul style="list-style-type: none">Veprimtari paraprake: Hapi 1. Lojë Përshkruhet një nxënës nga klasa pa i thënë emrin. Nxënësit dëgjojnë dhe gjejnë se për cilin flitet. Përsëritet veprimtari disa herë. Përfshihen sa më shumë nxënës në këtë veprimtari. Hapi 2. Njihen me temën e mësimin dhe rezultatet e të nxënit që do të arrihen me fjalë të thjeshta dhe të kuptueshme për nxënësit.				

Veprimet në situatë**Hapi 3. Hetim**

Paraqiten foto të nxënësve në një vend të dukshëm të klasës dhe nxiten nxënësit të vërejnë dhe të tregojnë ngjashmëritë dhe ndryshimet më të dukshme të fëmijëve në foto.

Theksohet përfundimi: *Ne jemi njësoj, por kemi ndryshime dhe këto ndryshime na bëjnë të veçantë nga njëri- tjetri.*

Nxënësit vëzhgojnë fotot në faqen 6 të tekstit dhe bisedojnë me njëri-tjetrin.

Ndahen idetë e tyre me gjithë klasën.

Hapi 4. Diskutim

– A mendoni se njerëzit ngjajnë vetëm nga pamja e jashtme?

– Le ta zbulojmë së bashku.

– Cila kafshë ju pëlqen më shumë?

Shkruhen emrat e kafshëve në tabelë me shkronja të mëdha shtypi.

– A pëlqenit të gjithë të njëjtën kafshë?

Hapi 5. Punë individuale

Nxënësit punojnë në mënyrë të pavarur për vizatimin e fytyrës në tekst. Mësuesi/ja ndjek punën e tyre dhe ndihmon nxënësit që të plotësojnë etiketat me fjalët e dhëna (mund të paraqitet e zmadhuar në tabelë).

Nxiten nxënësit të tregojnë me fjalë të thjeshta ku ngjasojnë dhe ku ndryshojnë nga shoku i bankës, duke u bazuar te fytyra që vizatuan.

Plotësohen fjalitë me fjalët e dhëna me ndihmën e mësuesit/es:

Ne të gjithë jemi të *ndryshëm*.

Ne kemi disa *gjëra* që janë *njësoj*.

▪ **Demonstrim i rezultateve të arritura**

Hapi 6. Plotësohet detyra përkatëse në faqen 14 të tekstit “Çfarë mësuam për veten”, duke u ndihmuar nga mësuesi/ja.

Veprimtari më të zgjeruara dhe të integruara

Arte: Nxënësit vizatojnë fytyrat e tyre me një skicë si model, i presin dhe i ngjitin në një kolazh në murin e klasës. Fytyrat mund të modelohen edhe me materiale të ndryshme (plastelinë).

Matematikë: U kërkohet nxënësve të numërojnë sa sy ndodhen në klasë, sa hundë, sa gojë, sa veshë.

Vlerësimi i situatës:**Vlerësimi bëhet për:**

- identifikimin e ngjashmërive dhe ndryshimeve midis njerëzve;
- vizatimin e fytyrës dhe etiketimin e hundës, veshëve, syve, gojës, flokëve dhe kokës;
- tregimin e interesit në zhvillimin e veprimtarive.

Detyrë shtëpie:

Punim i fletores së punës.

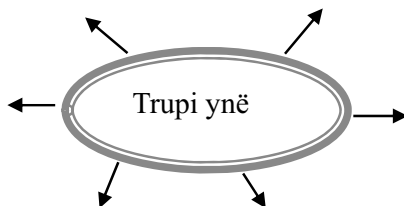
Detyra të veçanta sipas nivelit të nxënësve.

Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Trupi ynë		Situata e të nxënit: Trupi im		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe ➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup. ➤ Kompetenca e të nxënit: ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material për të realizuar një veprimtari /aktivitet /detyrë që kërkohet krahason përparimin e tij, me përvojën paraprake gjatë kryerjes së një detyre apo një veprimtarie të caktuar. ➤ Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin: kontrollon mjetet/materialet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti. ➤ Kompetenca qytetare: shpreh mendimin duke kërkuar paraprakisht leje nga grupi, respekton mendimin e secilit anëtar të grupit duke e dëgjuar në mënyrë aktive.				
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja: • dallon pjesët kryesore të jashtme të trupit të njeriut; • lidh pjesët e jashtme të trupit me emrin përkatës; • emërton pjesët kryesore të jashtme të trupit të njeriut; • tregon interes duke kontribuar në zhvillimin e veprimtarive.		Fjalë kyçe: trupi, kokë, dorë, gishta, këmba, shputa, gjuri, krah, bërryli, shpatulla.		
		Teknika dhe strategji: ➤ Stuhi mendimi ➤ Vëzhgim-diskutim ➤ Punë individuale ➤ Rishikim në dyshe		
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit, njohuritë paraprake të nxënësve, foto me pjesët e jashtme të trupit si në tekstin e nxënësit, etiketa me emërtimet e tyre.		Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; edukim fizik, sporte dhe shëndet; matematikë. Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Vendimmarrja morale.		

Përshkrimi kontekstual i situatës:▪ ***Veprimtari paraprahe:*****Hapi 1.** Stuhi mendimi

Nxiten nxënësit të tregojnë pjesët e jashtme të trupit të tyre. Mësuesi/ja i shkruan mendimet e tyre në tabelë pa i komentuar.

Hapi 2. Vëzhgim-diskutim

Njihen me temën e mësimit dhe rezultatet e të nxënës që do të arrihen. Mësuesi/ja paraqet fotot me pjesët e trupit, nxënësit i shqiptojnë dhe i tregojnë në trupin e tyre. Mësuesi/ja i ngjith në një vend të dukshëm dhe shkruan fjalët përkatëse poshtë secilës: koka, dora, gishtat, këmba, shputa, gjuri, krah, bërryli, shpatulla.

– Sa krahë keni? Sa gishta të duarve? Sa gishta gjithsej? etj.

Përfshihen sa më shumë nxënës në këtë veprimtari.

Veprimet në situatë**Hapi 3.** Punë në çift

Nxënësit vëzhgojnë foton në faqen 8 të tekstit dhe bisedojnë me njëri-tjetrin. Shkruajnë mbi pika fjalët e dhëna dhe shqiptohen.

Hapi 4. Punë individuale

Nxënësit punojnë në mënyrë të pavarur për lidhjen e pjesëve të trupit me emrin përkatës në dy detyrat e tjera të tekstit. Më pas gjejnë fjalët e dhëna në tabelën e shkronjave. Gjatë punës ndihmojnë njëri-tjetrin.

Mësuesi/ja ndjek punën e tyre dhe ndihmon nxënësit që kanë vështirësi.

Hapi 5. Rishikim në dyshe

Nxënësit këmbëjnë librat me njëri-tjetrin dhe kontrollojnë punën e bërë. Ndihmojnë njëri-tjetrin për qortimin e gabimeve nëse kanë.

Demonstrim i rezultateve të arritura**Hapi 6.**– ***Çfarë mësuam për trupin tonë?***

Plotësohet detyra përkatëse në faqen 14 të tekstit “Çfarë mësuam për veten”, duke u ndihmuar nga mësuesi/ja.

Veprimtari më të zgjeruara dhe të integruara

Edukim fizik, sporte dhe shëndet

Zhvillohet loja “Dea thotë”. Nxënësit ulen në formë rrethi. Një nxënës është “Dea”. Nxënësit e tjerë duhet të bëjnë atë që thotë Dea. P.sh., kur drejtuesi i lojës thotë: “Dea thotë preknit hundën tuaj”, të gjithë do të prekin hundën. Nëse drejtuesi nuk thotë “Dea thotë”, para urdhrit, lojtarët nuk duhet ta zbatojnë urdhrin. Nëse një lojtar zbaton urdhrin pa u thënë “Dea thotë”, ai largohet nga loja. Nxënësi i fundit që mbetet në lojë është fituesi.

Vlerësimi i situatës: Vlerësimi bëhet për: <ul style="list-style-type: none"> ➤ dallimin e pjesëve kryesore të jashtme të trupit të njeriut; ➤ lidhjen e pjesëve të jashtme të trupit me emrin përkatës; ➤ emërtimin e pjesëve kryesore të jashtme të trupit të njeriut; ➤ tregimin e interesit në zhvillimin e veprimtarive.
Detyrë shtëpie: Plotësim i fletores së punës. Detyra të veçanta sipas nivelit të nxënësve.
Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Materiale të ndryshme. Vetitë e materialeve		Situata e të nxënit: Bota që na rrethon		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe				
<p>➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup.</p> <p>➤ Kompetenca e të menduarit: gjen veçoritë e një objekti, ndan dhe krahason më pas në grup gjetjet e veta.</p> <p>➤ Kompetenca e të menduarit: krahason objektet, materialet e paraqitura nga mësuesi/ja, duke i klasifikuar ato sipas përbërjes dhe tregon funksionin që kanë në natyrë.</p> <p>➤ Kompetenca e të nxënit: zgjidh në mënyrë të pavarur problemin, detyrën e dhënë dhe prezanton para të tjerëve mënyrat e mundshme të zgjidhjes.</p> <p>➤ Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin: kontrollon mjetet/materialet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti.</p>				
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja:		Fjalë kyçe:		
<ul style="list-style-type: none">• përdor shqisat për të dalluar objektet;• vëzhgon dhe përshkruan përbërjen e objekteve të ndryshme në mjedisin përreth;• zbulon veti të materialeve të ndryshme;• tregon kuriozitet kur eksploron për vetitë dhe përdorimet e materialeve të ndryshme.		Shqisë, material, i butë, i fortë, i ashpër, i lëmuar, i tejdukshëm, shkëlqim.		
		Teknika dhe strategji: <ul style="list-style-type: none">➤ Lojë➤ Hulumtim➤ Punë në dyshe		

Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 18-21, njohuritë paraprake të nxënësve, disa objekte të ashpra dhe disa të lëmuara, disa të forta e disa të buta, të tejdukshme, me shkëlqim, pa shkëlqim etj.	Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; edukim fizik, sporte dhe shëndet; matematikë.
<p>Përshkrimi kontekstual i situatës:</p> <p>▪ Veprimtari paraprake:</p> <p>Hapi 1. Lojë Nxënësve u shpjegohet kjo lojë e thjeshtë: Përpara dalin tre nxënës. Secili duhet të emërtojë sa më shumë objekte nga klasa duke ecur. Kushti është që për çdo hap të thotë një objekt dhe të ecë pa u ndalur. Nxënësit e tjerë numërojnë sa fjalë thotë secili. Mësuesi/ja shkruan fjalët në tabelë. Fiton lojën ai që thotë më shumë fjalë.</p> <p>Hapi 2. Njihen me temën e mësimit dhe rezultatet e të nxënësve që do të arrihen.</p> <p>Veprimet në situatë</p> <p>Hapi 3. Hulumtim Në tavolinë mësuesi/ja vendos objekte me material të ndryshme (mundësisht objektet që paraqiten në faqen 18). Nxënësit lihen të vëzhgojnë dhe të mendojnë rreth tyre. Më pas, drejton pyetjet:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Si janë këto objekte? – A mendoni se kanë të gjitha të njëjtin material? Pse mendoni kështu? Si mund ta provojmë? – Cilat na vijnë në ndihmë për t'i njohur më mirë? (shqisa e të parit dhe shqisa e të prekurit). <p>Nxënësit i prekin dhe e shikojnë me kujdes.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Cilat prej tyre janë të buta? – Cilat janë të forta? – Cilat janë të ashpra? Po të lëmuara? <p>Theksohet përfundimi se: <i>materialet kanë veti të ndryshme. Disa materiale mund të kenë më shumë se një veti. Për të zbuluar vetitë e materialeve na shërbejnë shqisat e të parit dhe e të prekurit.</i></p> <p>Hapi 4. Punë në dyshe Nxënësit vëzhgojnë detyrat në tekst dhe i plotësojnë duke punuar në dyshe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rretho fjalën e saktë: Kjo lodër është e <i>butë</i> apo e <i>fortë</i>? • Lidhin tullumbacet me objektin përkatës. • Plotësojnë fjalitë me fjalët e duhura: <p>Disa materiale kanë më shumë se një <i>veti</i>. Një material mund të jetë me <i>shkëlqim</i> dhe <i>i fortë</i>. Mësuesi/ja mund të zgjedhë ato detyra që çojnë më mirë në arritjen e rezultateve të të nxënësve, pasi në tekstin e nxënësit ka më shumë veprimtari dhe detyra.</p> <p>Demonstrim i rezultateve të arritura</p> <p>Hapi 5. Plotësohet detyra përkatëse në faqen 34 të tekstit “Çfarë mësuam për materialet?”, duke u ndihmuar nga mësuesi/ja.</p>	

Rikthehen tek emrat e objekteve që u shkruan në fillim të orës në tabelë dhe nxiten të tregojnë një veti të tyre. Tregohet kujdes nëse një objekt ka më shumë se një veti.

Veprimtari më të zgjeruara dhe të integruara

Nxënësit të ndarë në grupe zgjedhin një nga pyetjet për t'u përgjigjur:

Ç'veti do të kishte materiali që do të zgjidhnit për të përgatitur lodra për bebet? Pse?

Ç'veti do të kishte materiali që do të zgjidhnit për të bërë shkallët e një pallati? Pse?

Vlerësimi i situatës:

Vlerësimi bëhet për:

- përdorimin e shqisave për të dalluar objektet;
- përshkrimin e përbërjes së objekteve të ndryshme në mjedisin përreth;
- zbulimin e veti të materialeve të ndryshme;
- shfaqjen e kuriozitetit kur eksploron për vetitë dhe përdorimet e materialeve të ndryshme.

Detyrë shtëpie:

Detyrat që mund të mbeten pa u plotësuar nga teksti i nxënësit.

Plotëso fletoren e punës.

Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Vetitë e materialeve		Situata e të nxënit: Ditë me shi		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe <ul style="list-style-type: none">➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup.➤ Kompetenca e të menduarit: gjen veçoritë e një objekti, ndan dhe krahason më pas në grup gjetjet e veta.➤ Kompetenca e të menduarit: krahason objektet, materialet e paraqitura nga mësuesi/ja duke i klasifikuar ato sipas përbërjes dhe tregon funksionin që kanë në natyrë.➤ Kompetenca e të nxënit: zgjidh në mënyrë të pavarur problemin, detyrën e dhënë dhe prezanton para të tjerëve mënyrat e mundshme të zgjidhjes.➤ Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin: kontrollon mjetet/materialet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti.				
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none">• vëzhgon dhe klasifikon objekte që thithin dhe nuk thithin ujë si p.sh.: shami, letra, copa veshjesh, plastike, druri, metalike, qelqi etj.;• tregon kuriozitet kur eksploron për vetitë dhe përdorimet e materialeve të ndryshme.		Fjalë kyçe: Letër, plastikë, karton, pëlhurë, i papërshkueshëm, i përshkueshëm.		

	Teknika dhe strategji: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Stuhi mendimi ➤ Diskutim rreth fotos ➤ Hetim ➤ Punë individuale
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 22-23, njohuritë paraprake të nxënësve, lloje të ndryshme materialesh të papërshkueshme nga uji, pambuk, qese plastike, karton, pëlhurë, tasa me ujë, orë, laps, fletë A4.	Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; edukim fizik, sporte dhe shëndet; Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Vendimmarrja morale.
Përshkrimi kontekstual i situatës: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Veprimtari paraprake: Hapi 1. Stuhi mendimi Nxiten nxënësit të mendojnë për 2-3' rreth pyetjes: – Çfarë u vjen në mend kur dëgjoni fjalët ditë me shi? Përgjigjet e nxënësve shkruhen në tabelë nga mësuesi/ja pa u komentuar (çadër, mushama etj.). <div data-bbox="454 892 895 1122" data-label="Diagram"> <pre> graph TD A([Ditë me shi]) --> B1[] A --> B2[] A --> B3[] A --> B4[] A --> B5[] A --> B6[] </pre> </div> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hapi 2. Njihen me temën e mësimit dhe rezultatet e të nxënësve që do të arrihen. Veprimet në situatë Hapi 3. Diskutim rreth fotos Nxënësit vëzhgojnë foton në tekst dhe tregojnë se si burri po mbrohet nga shiu. Nxiten të tregojnë se cili material është më i përshtatshëm për të bërë një çadër dhe cili material nuk është. ▪ Hapi 4. Hetim <ul style="list-style-type: none"> – Le të zbulojmë se cili material është më i mirë për ta mbajtur pambukun të thatë. – Çfarë mendoni se do të ndodhë? Ky quhet parashikim. – Shënoni parashikimet tuaja në tabelë (faqe 23). Organizohet veprimtaria e tekstit në faqen 22, duke i organizuar nxënësit në grupe ose me gjithë klasën. Tregohet kujdes në përdorimin e kohës në mënyrë të barabartë për secilin material. Rezultatet përmbledhen në një tabelë të ngjashme me atë që nxënësit shënuan parashikimet e tyre, të cilën mësuesi/ja a paraqet në tabelën e klasës. Nxënësit krahasojnë parashikimet e tyre me rezultatet konkrete. Theksohet përfundimi: materiali më i mirë për ta mbajtur pambukun të thatë është materiali plastik. 	

Hapi 5. Punë individuale

Nxënësit plotësojnë fjalitë me fjalët e duhura:

Unë përdora *materiale* të ndryshme për të mbështjellë *pambukun*.

Unë veprova në mënyrë *të njëjtë* me secilin prej tyre.

Unë gjeta që *qesja plastike* ishte materiali më *i papërshkueshëm* nga uji.

Demonstrim i rezultateve të arritura**Hapi 6.**

Plotësohet detyra përkatëse në faqen 34 të tekstit “Çfarë mësuam për materialet?”, duke u ndihmuar nga mësuesi/ja.

Veprimtari më të zgjeruara

Nxënësit mund të bëjnë një kërkim për përdorimet e materialeve të papërshkueshme nga uji në familjet e tyre.

Vlerësimi i situatës:**Vlerësimi bëhet për:**

- klasifikimin e objekteve që thithin dhe nuk thithin ujë si p.sh.: shami, letra, copa veshjesh, plastike, druri, metalike, qelqi etj.;
- shfaqjen e kuriozitetit kur eksploron për vetitë dhe përdorimet e materialeve të ndryshme.

Detyrë shtëpie:

Vizato një objekt të papërshkueshëm nga uji dhe një objekt të përshkueshëm nga uji.

Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: natyre	Dituri	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Vetitë e materialeve			Situata e të nxënës: Materialet janë të ndryshme		
Rezultatet e të nxënës sipas kompetencave kyçe					
<p>➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup.</p> <p>➤ Kompetenca e të menduarit: gjen veçoritë e një objekti, ndan dhe krahason më pas në grup gjetjet e veta.</p> <p>➤ Kompetenca e të menduarit: krahason objektet, materialet e paraqitura nga mësuesi/ja, duke i klasifikuar ato sipas përbërjes dhe tregon funksionin që kanë në natyrë.</p> <p>➤ Kompetenca e të nxënës: zgjidh në mënyrë të pavarur problemin, detyrën e dhënë dhe prezanton para të tjerëve mënyrat e mundshme të zgjidhjes.</p> <p>➤ Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin: kontrollon mjetet/materialet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti.</p>					
Rezultatet e të nxënës të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> • eksploron dhe përshkruan vetitë fizike të materialeve të jetës së përditshme p.sh., fortësia, elasticiteti etj.; • tregon kuriozitet kur eksploron për vetitë dhe përdorimet e materialeve të ndryshme. 			Fjalë kyçe: Material, zgjatje, tërheqje, tekstil, shkëlqim.		

	Teknika dhe strategji: ➤ Diskutim ➤ Hulumtim ➤ Hetim ➤ Punë individuale		
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 24-27, njohuritë paraprake të nxënësve, lloje të ndryshme materialesh që tërhiqen dhe që nuk tërhiqen, plastike, prej druri, tekstili, metali etj.	Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Zhvillimi i qëndrueshëm.		
Përshkrimi kontekstual i situatës: ▪ Veprimtari paraprake: Hapi 1. Mësuesi/ja nxit nxënësit të gjejnë objekte prej materialeve të ndryshme dhe plotëson tabelën.			
objekte prej druri	objekte prej pambuku	objekte prej qelqi	objekte prej metali
Theksohet se materialet janë të ndryshme dhe ato dallohen nga vetitë e tyre.			
Hapi 2. Njihen me temën e mësimit dhe rezultatet e të nxënësve që do të arrihen. Në tavolinën e tij/saj, mësuesi/ja vendos objekte të ndryshme dhe kërkon nga nxënësit të tregojnë prej cilit material janë (mundësisht të jenë objektet që paraqiten në tavolinën që ndodhet në tekst).			
Veprimet në situatë			
Hapi 3. Hulumtim Mësuesi/ja paraqet një lidhëse flokësh të zakonshme dhe një byzylyk prej metali. – Le të provojmë të kapim flokët e <i>Elenës</i> . – Cili objekt do të jetë më i përshtatshëm? Pse mendoni kështu? Mbasi provohet me të dy objektet, pyeten nxënësit: – Cili objekt i kapi më mirë flokët? Prej çfarë materiali është lidhësja? (Ilastik ose gomë) Çfarë ndodh me të? (tërhiqet dhe zgjatet) – Po byzylyku pse nuk mund të përdoret? Prej çfarë materiali është ai? (metal) Si janë metalet? A dini objekte të tjera prej metali? Shikoni rreth klasës.			
Hapi 4. Hetim – Le të zbulojmë se cilat materiale mund të zgjaten. – Cilat nga materialet që kemi në tavolinë mendoni se do të zgjaten kur të tërhiqen? Mbasi provohen materialet me radhë, pyeten nxënësit: – Cili material u zgjat më shumë? Cili u zgjat më pak?			

Hapi 5. Punë individuale

Nxënësit punojnë nën drejtimin e mësuesit/es për plotësimin e detyrës së fundit në faqen 25:

- Cilat objekte janë prej tekstili? (këmisha, perdet, peshqirët)
- Pse rrobat bëhen prej tekstili dhe jo prej druri? (druri është material i fortë, ai nuk përkulet, kështu që rrobat nuk do të ishin të rehatshme)

Demonstrim i rezultateve të arritura

Hapi 6. Plotësohet detyra përkatëse në faqen 34 të tekstit “Çfarë mësuam për materialet?”, duke u ndihmuar nga mësuesi/ja.

Veprimtari më të zgjeruara

Demonstrohet zgjatja e materialeve në mënyrë më shkencore: ngjisni në një mbajtëse disa objekte prej materialeve të ndryshme dhe me gjatësi të njëjtë: sustë, lidhëse llastiku, tel dhe fije pambuku. Pastaj varni një gur peshe në fundin e secilit objekt (20 g). Secili material do të zgjatet në gjatësi të ndryshme. Mund të matet me vizore sa është zgjatur secili.

Vlerësimi i situatës:**Vlerësimi bëhet për:**

- përshkrimin e vetive fizike të materialeve të jetës së përditshme p.sh., fortësia, elasticiteti etj.;
- shfaqjen e kuriozitetit kur eksploron për vetitë dhe përdorimet e materialeve të ndryshme.

Detyrë shtëpie:

Vizato një objekt që zgjatet dhe një objekt që nuk zgjatet.

Detyrat që mund të mbeten nga pa u plotësuar nga teksti i nxënësit.

Plotëso fletoren e punës.

Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: natyre	Dituri	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Metalet dhe jometalet			Situata e të nxënit: Kuzhina ime		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe					
➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup.					
➤ Kompetenca e të menduarit: gjen veçoritë e një objekti, ndan dhe krahason më pas në grup gjetjet e veta.					
➤ Kompetenca e të menduarit: krahason objektet, materialet e paraqitura nga mësuesi, duke i klasifikuar ato sipas përbërjes dhe tregon funksionin që kanë në natyrë.					
➤ Kompetenca e të nxënit: ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material, <i>për të realizuar një veprimtari/aktivitet/detyrë që kërkohet.</i>					
➤ Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin: kontrollon mjetet/materialet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti.					

Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> • klasifikon objektet sipas përbërjes së tyre p.sh.: dru, plastikë, letër, metal, qelq etj.; • dallon metalet nga jometalet; • grupon materialet në metale dhe jometale; • identifikon përdorime të metaleve; • tregon kuriozitet kur eksploron për vetitë dhe përdorimet e materialeve të ndryshme. 	Fjalë kyçe: Material, qelq, dru, plastikë, metal, tekstil, gur, argjilë, shkëlqim.						
	Teknika dhe strategji: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Imagjinatë e drejtuar ➤ Shpjegim ➤ Hetim ➤ Punë individuale 						
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 28-31 , njohuritë paraprake të nxënësve, lloje të ndryshme materialesh: plastike, prej druri, tekstili, metali, argjile, qelqi, guri, makarona, pipëza etj.	Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; arte. Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Zhvillimi i qëndrueshëm.						
Përshkrimi kontekstual i situatës: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Veprimtari paraprake: Hapi 1. Imagjinatë e drejtuar Nxënësve u kërkohet të mbyllin sytë dhe të mendojnë për pak çaste objektet që kanë në kuzhinën e tyre. Mbasi hapin sytë, tregojnë cilat objekte kujtuan, ndërsa mësuesi/ja i shkruan në tabelë: lugë, filxhan, gotë, tenxhere, pjata, mbulesë, tavolinë etj. U kërkohet nxënësve të tregojnë materialin prej të cilit është secili objekt. Hapi 2. Shpjegim Njihen me temën e mësimit dhe rezultatet e të nxënit që do të arrihen. – A mund t’i grupojmë objektet që gjetëm në metale dhe jometale? <table border="1" data-bbox="308 1321 1063 1449"> <tr> <td>Objekte metalike</td><td>Objekte jometalike</td></tr> <tr> <td> </td><td> </td></tr> <tr> <td> </td><td> </td></tr> </table> <p>Si dallohen metalet nga jometalet? (shikohen vetitë e materialit)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Si janë metalet? (të fortë, të rëndë, me shkëlqim, nuk përkulen lehtë kur janë të ftohtë, lëshojnë tinguj) Provohen vetitë të një objekt metalik. – Po jometalet si janë? (nëse nuk janë metal, ato janë jometal, p.sh., druri, qelqi, plastika, tekstili etj.) Veprimet në situatë Hapi 3. Hetim Nxënësit do të hetojnë nëse objektet që u jep mësuesi/ja janë metale apo jometale dhe do të japin një argument për secilin.		Objekte metalike	Objekte jometalike				
Objekte metalike	Objekte jometalike						

Hapi 4. Diskutim

Nxiten nxënësit të japin mendimin e tyre për përdorimin e metaleve në jetën e përditshme, duke përdorur dhe faqet 30-31 të tekstit.

Hapi 5. Punë individuale

Rrethojnë përgjigjen e saktë të fjalitë:

Bakri është: jometal - metal.

Plastika është: jometal - metal.

Nëse tingëllon si zile kur goditet, materiali është: metal - jometal.

Demonstrim i rezultateve të arritura

Hapi 6. Plotësohet detyra përkatëse në faqen 34-35 të tekstit “Çfarë mësuam për materialet?”, duke u ndihmuar nga mësuesi/ja.

Veprimtari më të zgjeruara

Nxënësit mund të përgatitin ura me makarona ose pipëza dhe të provojnë se sa peshë mund të mbajnë.

Vlerësimi i situatës:**Vlerësimi bëhet për:**

- klasifikimin e objekteve sipas përbërjes së tyre p.sh.: dru, plastikë, letër, metal, qelq etj.;
- dallimin e metaleve nga jometalet;
- grupimin e materialeve në metale dhe jometale;
- shfaqjen e kuriozitetit kur eksploron për vetitë dhe përdorimet e materialeve të ndryshme.

Detyrë shtëpie:

Vizato një objekt prej metali dhe një objekt jo prej metali.

Plotëso fletoren e punës.

Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Grupimi i objekteve		Situata e të nxënit: Raftet e materialeve		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe <ul style="list-style-type: none">➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup.➤ Kompetenca e të menduarit: gjen veçoritë e një objekti, ndan dhe krahason më pas në grup gjetjet e veta.➤ Kompetenca e të menduarit: krahason objektet, materialet e paraqitura nga mësuesi duke i klasifikuar ato sipas përbërjes dhe tregon funksionin që kanë në natyrë.➤ Kompetenca e të nxënit: zgjidh në mënyrë të pavarur problemin, detyrën e dhënë dhe prezanton para të tjerëve mënyrat e mundshme të zgjidhjes.➤ Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin: kontrollon mjetet/materialet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti.				

<p>Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore</p> <p>Nxënësi/ja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasifikon objektet sipas përbërjes së tyre p.sh.: dru, plastikë, letër, metal, qelq etj.; • tregon kuriozitet kur eksploron për vetitë dhe përdorimet e materialeve të ndryshme. 	<p>Fjalë kyçe:</p> <p>Material, qelq, dru, plastikë, metal, tekstil, jometal.</p>
	<p>Teknika dhe strategji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pyetja sjell pyetjen ➤ Punë në grupe ➤ Veprimtari e drejtuar ➤ Punë individuale
<p>Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 32-33, njohuritë paraprake të nxënësve, lloje të ndryshme materialesh: druri, qelqi, plastike, metali, tekstili etj.</p>	<p>Lidhja me fushat e tjera:</p> <p>gjuhë shqipe</p> <p>Lidhja me temat ndërkurrikulare</p> <p>Mjedisi;</p> <p>Ndërvlerësia.</p>
<p>Përshkrimi kontekstual i situatës:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Veprimtari paraprake: <p>Hapi 1. Pyetja sjell pyetjen.</p> <p>– Çfarë kemi mësuar deri tani për materialet?</p> <p>– Pse themi që ato janë të ndryshme?</p> <p>– Si i dallojmë nga njëri-tjetri?</p> <p>– Pse duhet t’i njohim vetitë e tyre?</p> <p>Hapi 2.</p> <p>Njihen me temën e mësimin dhe rezultatet e të nxënit që do të arrihen.</p> <p>Veprimet në situatë</p> <p>Hapi 3. Punë në grupe</p> <p>Nxënësit organizohen në grupe dhe secili grup do të grupojë objektet që ka pa ju dhënë asnjë sqarim. Mësuesi/ja ndjek nga afër punën e grupeve.</p> <p>Më pas emërtojnë grupet e formuara: Prej druri, prej metali, prej tekstili, prej plastike, prej qelqi.</p> <p>– Si vepruat për grupimin e objekteve? Ku u bazuat: te ngjyra, forma apo përbërja?</p> <p>Objektet e grupuara vendosen në rafte të veçanta dhe etiketohen nga vetë nxënësit.</p> <p>Hapi 4. Veprimtari e drejtuar</p> <p>Punohen detyrat në tekst duke u ndjekur hap pas hapi nga mësuesi/ja. Tërhiqet vëmendja te materiali i gomës. Ajo nxirret nga pema.</p> <p>Hapi 5. Punë individuale</p> <p>Nxënësit plotësojnë etiketat:</p> <p>Doreza është prej <i>plastike</i>.</p> <p>Trupi është prej <i>metali</i>.</p> <p>Rrota është prej <i>gome</i>.</p>	

Demonstrim i rezultateve të arritura

Hapi 6. Plotësohet detyra përkatëse në faqen 35 të tekstit “Çfarë mësuam për materialet?”, duke u ndihmuar nga mësuesi/ja.

Veprimtari më të zgjeruara

Nxiten nxënësit të kuptojnë se materialet mund të ngjyrosen, por kjo nuk i ndryshon vetitë e tyre kryesore. Për shembull, një lidhëse llastiku, sfungjer larës, sferë qelqi, tigan metalik apo pëlhurë mund të jenë të gjitha blu, por janë që të gjitha materiale shumë të ndryshme nga njëri-tjetri. Provohen konkretisht.

Vlerësimi i situatës:**Vlerësimi bëhet për:**

- klasifikimin e objekteve sipas përbërjes së tyre p.sh.: dru, plastikë, letër, metal, qelq etj.;
- shfaqjen e kuriozitetit kur eksploron për vetitë dhe përdorimet e materialeve të ndryshme.

Detyrë shtëpie:

Ushtrime nga fletorja e punës.

Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: natyre	Dituri	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Gjallesë apo jogjallesë			Situata e të nxënit: Ekspozita e gjallesave		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe Nxënësi: ➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup. ➤ Kompetenca e të menduarit: gjen veçoritë e një objekti, dukurie apo ngjarje të dhënë, ndan dhe krahason më pas në grup gjetjet e veta. ➤ Kompetenca e të nxënit: ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material për të realizuar një veprimtari/aktivitet/detyrë që kërkohet. ➤ Kompetenca e të nxënit: grumbullon dhe klasifikon materialet e performancës së vet, për përgatitjen apo pasurimin e portofolit personal. ➤ Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin: kontrollon mjetet/materialet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti.					
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja: • dallon të gjallën nga jo e gjalla; • formulon pyetje të thjeshta që e ndihmojnë të familjarizohet me proceset jetësore karakteristike të qenieve të gjalla;			Fjalë kyçe: bimë, e gjallë,ha, lëviz, rritem, jo e gjallë		

<ul style="list-style-type: none"> identifikon disa karakteristika të përbashkëta të të gjithë gjallesave si lëvizja, rritja, ushqyerja; tregon kuriozitet duke bërë pyetje dhe eksploruar bimët dhe kafshët në mjedisin përreth. 	
	Teknika dhe strategji: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vëzhgo-krahaso ➤ Hulumtim ➤ Punë individuale ➤ Rishikim në dyshe
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 38-39, njohuritë paraprake të nxënësve, bimë e prerë, bimë e gjallë, makinë lodër, pamje gjallesash dhe jogjallesash.	Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; art pamor; edukim fizik, sporte dhe shëndet. Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Ndërvaresia.
<p>Përshkrimi kontekstual i situatës:</p> <ul style="list-style-type: none"> Veprimtari paraprake: Hapi 1. Vëzhgo-krahaso Paraqitet një lule në vazo që mund të ndodhet në klasë dhe një cope guri. Nxiten nxënësit të gjejnë ndryshimin që kanë mes tyre. Mendimet e nxënësve, mësuesi/ja i shkruan në tabelë. Hapi 2. Njihen me temën e mësimit dhe rezultatet e të nxënësve që do të arrihen. Njihen me konceptin e së gjallës dhe jo së gjallës: <i>Gjallesat mund të lëvizin, të hanë, të rriten.</i> Shkruhen në tabelë fjalët: <i>lëviz, ha, rritet.</i> Veprimet në situatë Hapi 3. Hulumtim Paraqiten objekte të ndryshme dhe nxënësit gjejnë nëse është gjallesë apo jogjallesë. Përsëritet veprimtaria me foton e tekstit: Gjallesa janë kali, lulja, pema, peshku. Rrethohen fjalët që u përkasin gjallesave duke u ndihmuar nga mësuesi/ja: ecën, rritet, lëviz, frymë, tigër, ha. Hapi 4. Punë individuale Nxënësit plotësojnë fjalitë me fjalët e dhura. Bimët dhe <i>kafshët</i> janë gjallesa. Gjallesat mund të rriten, mund të lëvizin dhe të ushqehen. Ndërtesat dhe <i>shkëmbinjtë</i> nuk kanë qenë asnjëherë të gjallë. Gjërat që nuk kanë qenë asnjëherë të gjalla nuk mund të rriten, të lëvizin ose të ushqehen. Hapi 5. Rishikim në dyshe Nxënësit këmbëjnë librat me njëri-tjetrin dhe kontrollojnë punën e bërë. Ndhimojnë njëri-tjetrin për qortimin e gabimeve nëse kanë. Demonstrim i rezultateve të arritura 	

Hapi 6.

Plotësohet detyra përkatëse në faqen 48 të tekstit “Çfarë mësuam për gjallesat dhe rritjen e tyre”, duke u ndihmuar nga mësuesi/ja.

Veprimtari më të zgjeruara dhe të integruara

U tregohet nxënësve një bimë e tharë dhe pyeten **nëse është e gjallë apo jo e gjallë.**

Nxirret përfundimi se, megjithëse nuk jeton më, ajo ka jetuar më parë.

Art pamor: Përgatiten postera me gjallesa dhe jogjallesa.

Edukim fizik, sporte dhe shëndet: Imitohet rritja e një luleje përmes lëvizjeve.

Vlerësimi i situatës:**Vlerësimi bëhet për:**

- dallimin e të gjallës nga jo e gjalla;
- identifikimin e disa karakteristikave të përbashkëta të të gjithë gjallesave si lëvizja, rritja, ushqyerja;
- shfaqjen e kuriozitetit duke bërë pyetje dhe eksploruar bimët dhe kafshët në mjedisin përreth.

Detyrë shtëpie:

Vizato një gjallesë dhe një jogjallesë.

Punohen detyra nga fletorja e punës.

Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: natyre	Dituri	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Ku jetojnë kafshët dhe bimët?			Situata e të nxënit: Mjedis		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe <ul style="list-style-type: none">➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup.➤ Kompetenca e të menduarit: gjen veçoritë e një objekti, dukurie apo ngjarje të dhënë, ndan dhe krahason më pas në grup gjetjet e veta.➤ Kompetenca e të nxënit: ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material për të realizuar një veprimtari/aktivitet/detyrë, që kërkohet.➤ Kompetenca e të nxënit: grumbullon dhe klasifikon materialet e performancës së vet, për përgatitjen apo pasurimin e portofolit personal.➤ Kompetenca digjitale: njeh disa mjete të thjeshta të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit.					
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none">• tregon mënyrat se si bimët dhe kafshët përshtaten për të jetuar në habitatet e tyre;			Fjalë kyçe: Bimë, kafshë, mjedis.		

<ul style="list-style-type: none"> • përshkruan si mjedise të ndryshme plotësojnë nevojat jetësore të bimëve dhe kafshëve si dhe varësinë midis tyre; • tregon kuriozitet duke bërë pyetje dhe eksploruar bimët dhe kafshët në mjedisin përreth. 	
	Teknika dhe strategji: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vëzhgim ➤ Bisedë ➤ Hetim ➤ Punë individuale ➤ Rishikim në dyshe
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 40- 41, njohuritë paraprake të nxënësve, mjedis lokal, foto, album, videoprojektor.	Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; art pamor. Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Ndërvlerësia.
<p>Përshkrimi kontekstual i situatës:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Veprimtari paraprake:</i> <p>Hapi 1. Vëzhgo Mund të organizohet një vëzhgim në mjedisin lokal ose në një rezervat natyror. Në pamundësi mund të shikohen mjedise të ndryshme ku jetojnë bimët dhe kafshët të shfaqura në videoprojektor.</p> <p>Hapi 2. Bisedë Njihen me temën e mësimi dhe rezultatet e të nxënësit që do të arrihen. Më pas organizohet një bisedë me nxënësit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Pse ne jetojmë në ndërtesat tona? (shtëpitë na japin gjërat bazë që na duhen për të mbijetuar: ushqim, ujë, strehim) – A mendoni se e njëjta gjë ndodh edhe me bimët dhe kafshët? Si ishin mjediset ku jetonin bimët dhe kafshët, të njëjta apo të ndryshme? Pse? <p><i>Veprimet në situatë</i></p> <p>Hapi 3. Hetim</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nxënësit shohin fotot në libër dhe u përgjigjen pyetjeve rreth figurave: – Pse palmat jetojnë këtu? (sepse ka ujë) – Pse antilopat jetojnë këtu? (sepse ka ushqim dhe ujë) – Pse nuk ka bimë dhe kafshë këtu? (sepse nuk ka as ushqim, as ujë. Nuk ka vend ku kafshët mund të strehohen) • Lidhin me shigjetë kafshët ose bimët me shtëpinë e vet dhe diskutojnë gjetjet. • <p>Hapi 4. Punë individuale Plotësohen fjalitë me fjalët që duhen: Kafshët dhe bimët kanë nevojë për një vend ku të jetojnë dhe të <i>rriten</i>. Kafshët kanë nevojë për ushqim, ujë dhe një vend për të <i>fjetur</i>. Bimët kanë nevojë për <i>ushqim që të rriten</i>. Disa kafshë dhe zogj e <i>bëjnë</i> vetë vendin ku flenë.</p>	

Hapi 5. Rishikim në dyshe

Nxënësit këmbëjnë librat me njëri-tjetrin dhe kontrollojnë punën e bërë. Ndihmojnë njëri-tjetrin për qortimin e gabimeve nëse kanë. Mësuesi/ja ndihmon nxënësit që kanë ende vështirësi me shkrimin.

Demonstrim i rezultateve të arritura

Hapi 6. Plotësohet detyra përkatëse në faqen 48 të tekstit “Çfarë mësuam për gjallesat dhe rritjen e tyre”, duke u ndihmuar nga mësuesi/ja.

Veprimtari më të zgjeruara dhe të integruara

Art pamor: Përgatiten fletëpalosje me mjedise të ndryshme ku jetojnë bimët dhe kafshët. Vizatojnë kafshën që u pëlqen më shumë në mjedisin ku ajo jeton.

Vlerësimi i situatës:**Vlerësimi bëhet për:**

- shpjegimin e mënyrave se si bimët dhe kafshët përshtaten për të jetuar në habitatet e tyre;
- përshkrimin se si mjedise të ndryshme plotësojnë nevojat jetësore të bimëve dhe kafshëve si dhe varësinë midis tyre;
- shfaqjen e kuriozitetit duke bërë pyetje dhe eksploruar bimët dhe kafshët në mjedisin përreth.

Detyrë shtëpie:

Punohen detyra nga fletorja e punës.

Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: natyre	Dituri	Shkalla: 1	Klasa: 1
Tema mësimore: Të ngrënë dhe të pirët			Situata e të nxënës: Ushqime të shëndetshme	
Rezultatet e të nxënës sipas kompetencave kyçe <ul style="list-style-type: none">➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup.➤ Kompetenca e të menduarit: gjen veçoritë e një objekti, dukurie apo ngjarje të dhënë, ndan dhe krahason më pas në grup gjetjet e veta.➤ Kompetenca e të nxënës: ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material për të realizuar një veprimtari/aktivitet/detyrë që kërkohet.➤ Kompetenca e të nxënës: grumbullon dhe klasifikon materialet e performancës së vet, për përgatitjen apo pasurimin e portofolit personal.➤ Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin: kontrollon mjetet/materialet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti.				
Rezultatet e të nxënës të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none">• tregon për nevojën e një diete të shëndetshme përfshirë edhe ushqimet e shëndetshme dhe ujin;			Fjalë kyçe: Ushqime të shëndetshme, ushqime të pashëndetshme, ujë.	

<ul style="list-style-type: none"> • tregon përbërësit e një diete të shëndetshme; • tregon interes në zhvillimin e veprimtarive. 	
	Teknika dhe strategji: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Mendo/krijo dyshe/diskuto ➤ Shpjegim ➤ Hetim ➤ Punë individuale ➤ Rishikim në dyshe
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 42-43, njohuritë paraprake të nxënësve, plastelinë, fruta e perime, ambalazhe boshe ushqimesh të ndryshme.	Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; art pamor. Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Ndërvlerësia.
<p>Përshkrimi kontekstual i situatës:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Veprimtari paraprake: <p>Hapi 1. Mendo/krijo dyshe/diskuto Nxënësve u kërkohet të mendojnë për ushqimin që kanë ngrënë në darkë, duke lëvizur në hapësirat boshe të klasës. Kur mësuesi/ja përplas duart, ata ndalojnë dhe formojnë dyshe me shokun më të afërt. I tregojnë njëri-tjetrit për ushqimet që kanë ngrënë dhe pastaj diskutojnë me gjithë klasën. Ushqimet që tregojnë fëmijët mësuesja i shkruan në tabelë.</p> <p>Hapi 2. Shpjegim Njihen me temën e mësimit dhe rezultatet e të nxënësve që do të arrihen. Shpjegohet se çfarë është një dietë e shëndetshme dhe pse duhet përdorur ajo; pse duhet të përdoren të gjitha llojet e ushqimeve dhe jo vetëm një ose dy; pse duhet të pimë shumë ujë?</p> <p>Veprimet në situatë</p> <p>Hapi 3. Hetim</p> <ul style="list-style-type: none"> – Si janë ndarë ushqimet në pjatën që jepet në figurë? – Cili grup ka më shumë ushqime? – Cilat mendoni që janë më të shëndetshme? <p>Paraqiten ambalazhe boshe ushqimesh dhe tregojnë nëse ushqimet e tyre janë të shëndetshme apo jo të shëndetshme.</p> <p>Hapi 4. Punë individuale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plotësohen fjalitë me fjalët që duhen: <p>Ne kemi nevojë të hamë sipas një diete të shëndetshme për t’u <i>rritur</i>. Ne kemi nevojë të pimë shumë ujë për të qenë të shëndetshëm. Rrethojnë përgjigjet e duhura: Shumë: fruta, perime, oriz; Ca: peshk, qumësht, mish; Pak: çokollata.</p> <p>Hapi 5. Rishikim në dyshe Nxënësit këmbëjnë librat me njëri-tjetrin dhe kontrollojnë punën e bërë. Ndihmojnë njëri-tjetrin për qortimin e gabimeve nëse kanë. Mësuesi/ja ndihmon nxënësit që kanë ende vështirësi me shkrimin.</p>	

Demonstrim i rezultateve të arritura

Hapi 6. Plotësohet detyra përkatëse në faqen 49 të tekstit “Çfarë mësuam për gjallesat dhe rritjen e tyre”, duke u ndihmuar nga mësuesi/ja.

Veprimtari më të zgjeruara dhe të integruara

Art pamor: Modelohen fruta dhe perime me plastelinë.

Organizohet vizitë në një fermë të afërt që nxënësit të shohin vetë nga vjen ushqimi.

Vlerësimi i situatës:

Vlerësimi bëhet për:

- shpjegimin për nevojën e një diete të shëndetshme përfshirë edhe ushqimet e shëndetshme dhe ujin;
- tregimin e përbërësve të një diete të shëndetshme;
- shfaqjen e interesit në zhvillimin e veprimtarive.

Detyrë shtëpie:

Punohen detyra nga fletorja e punës.

Refleksione:

Emri _____

Data _____

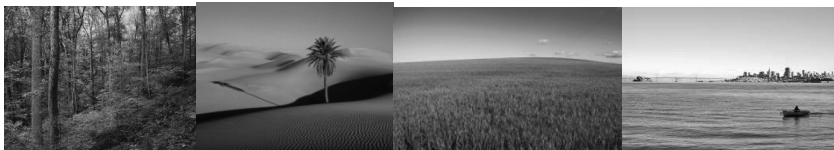
Testi 1 (tremujori i parë)

1. Cilat janë **shqisa**? Shëno X.

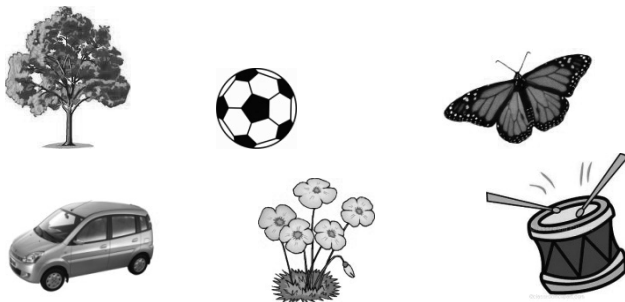
5 pikë/ _____

2. Ku **jetojnë** këto gjallesa? Lidh me shigjetë.

4 pikë/ _____

2. Shëno me X **gjallesat**.

3 pikë/ _____

3. Shëno me X trupat që **nuk e lejojnë** ujin të kalojë.

3 pikë/ _____

4. Lidh me shigjetë.

8 pikë/ ____

METALE

JOMETALE

5. Qarko ushqimet e shëndetshme.

3 pikë/ ____

6. Lidh me shigjetë.

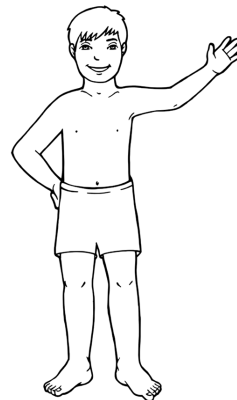
4 pikë/ ____

KOKA

KRAHU

GJURI

KËMBA

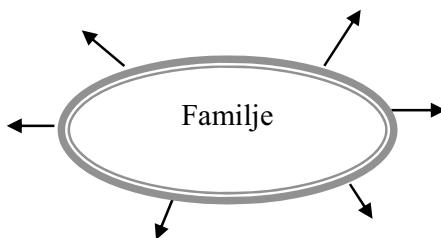
Pikët	0 - 7	8 - 13	14 -20	21 - 26	27 - 30
Vlerësimi	APK	ANP	AK	ASHK	ASH

Tabela e planit
Tremujori i dytë (janar – mars)

Nr	Tematika	Tema mësimore	Situata e para-shikuar e të nxënësve	Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve	Vlerësimi (Për çfarë do të vlerësohet nxënësi)	Burimet dhe materialet didaktike
1	Ciklet (2 orë)	Familjet	Familja ime	Vëzhgim Stuhi mendimi Bisedë Hetim Lojë Hulumtim-diskutim	– tregon se njerezit dhe kafshët lindin pas-ardhës, që kur rriten ngjajnë me prindërit e tyre.	Fotografi, vizatime, CD ose video të familjeve njerëzore apo të kafshëve. Shesh i lirë,
2		Familjet	Në fermë			
3	Ndërveprimi i trupave (6 orë)	Si lëvizin gjërat?	Në palestër	Vëzhgo-plotëso Vëzhgo-krahaso Projekt Hulumtim-diskutim Vëzhgim-hetim Vëzhgim-diskutim Lojë	– përshkruan mënyrat e ndryshme të lëvizjes së trupave në mjedisin rrethues; – demonstroi lëvizjen e trupave si pasojë e tërheqjes dhe shlytjes; parashikon lëvizjen e trupave në mjedisin rrethues; – regjistron mënyrën e lëvizjes së trupave; – krahason mënyrën e lëvizjes së trupave.	pajisje sportive, si: topa, thasë me kokrriza, litar kërcimi, rrathë, stola ose tra ekuilibri, lodra, lëvizëse, makinat lodër.
4		Si lëvizin gjërat?	Në këndin e lodrave			
5		Më shpejt ose më ngadalë	Lodrat lëvizëse			
6		Më shpejt ose më ngadalë	Lodrat lëvizëse			
7		Vëzhgo gjërat në lëvizje	Era			
8		Vëzhgo gjërat në lëvizje	Uji			
9	Energjia (3 orë)	Të flasësh dhe të dëgjosh	Zërat në natyrë	Hulumtim-diskutim Vëzhgo-krahaso Stuhi mendimi Lojë	– eksploron: tinguj nga burime të ndryshme; tinguj të ulët dhe të lartë.	Regjistrime të njerëzve që këndojnë dhe flasin, regjistrime të tingujve të kafshëve, vegla muzikore, video e një publiku që duartroket.
10		Të flasësh dhe të dëgjosh	Tingujt e trupit			
11		Të flasësh dhe të dëgjosh	Tingujt në shkollë			
12	Ndërveprimi i trupave dhe energjia	Test përmbledhës për tremujorin e dytë		Vëzhgim-diskutim Vëzhgim-hetim		

Modele ditaresh

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Familjet		Situata e të nxënit: Familja ime		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe ➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup. ➤ Kompetenca e të menduarit: arsyeton para grupit mënyrën e zgjidhjes së një problemi në kohëzgjatje nga 3-5 minuta. ➤ Kompetenca e të nxënit: identifikon njohuritë që ka, të cilat e ndihmojnë për të kryer një detyrë apo veprimtari të caktuar dhe kërkon këshilla e informacion për kapërcimin e vështirësive. ➤ Kompetenca e të nxënit: grumbullon dhe klasifikon materialet e performancës së vet, për përgatitjen apo pasurimin e portofolit personal. ➤ Kompetenca qytetare: shpreh mendimin duke kërkuar paraprakisht leje nga grupi, respekton mendimin e secilit anëtar të grupit duke e dëgjuar në mënyrë aktive, vendos duke bashkëpunuar me të gjithë anëtarët për mënyrat që çojnë drejt përfundimit të një aktiviteti të caktuar.				
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none">• tregon se njerëzit e fillojnë jetën si foshnja dhe rriten e bëhen të mëdhenj;• zbulon përmes hetimit nëse njerëzit rriten njësoj;• tregon interes në zhvillimin e veprimtarive.		Fjalë kyçe: Familje, foshnjë.		
		Teknika dhe strategji: <ul style="list-style-type: none">➤ Stuhi mendimi➤ Lojë➤ Hetim➤ Punë individuale		
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 44-45, foto të nxënësve bebe, komplet figurash me fazat e jetës: bebe, fëmijë i vogël, fëmijë i rritur, adoleshent, i ri, i rritur, i moshuar; metër.		Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; art pamor. Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Ndërvarësia.		
Përshkrimi kontekstual i situatës: <ul style="list-style-type: none">▪ Veprimtari paraprake: Hapi 1. Stuhi mendimi – Çfarë u vjen në mend kur dëgjoni fjalën familje? Përgjigjet e nxënësve shkruhen në tabelë nga mësuesi/ja pa u komentuar (prindër, fëmijë, dashuri etj.).				

Më pas, nxënësit tregojnë për familjet e tyre:

- Sa fëmijë jeni?
- A jeni fëmija më i vogël?
- A jeni fëmija më i madh?
- A jeni fëmijë i vetëm?

Hapi 2. Lojë

Njihen me temën e mësimi dhe rezultatet e të nxëniti që do të arrihen.

Paraqiten foto të nxënësve bebe dhe lihen të gjejnë cili është në foto. Përsëritet disa herë loja.

– Çfarë vutë re?

- A ndryshojmë ne gjatë rritjes?

Lexohet pjesa në tekst “Rritja”.

Vihen në dukje ndryshimet që pëson njeriu nga faza në fazë.

Veprimet në situatë

Hapi 3. Hetim

- A rriten të gjithë njerëzit njësoj?

Nxënësit do të zhvillojnë aftësitë e hulumtimit shkencor të lidhura me vëzhgimin, matjen dhe krahasimin.

Nxirren para klasës dy nxënës me gjatësi të ndryshme dhe vendosen kuriz me kuriz.

- Cili është më i gjatë?

Kryhen matjet sipas kërkesave në libër dhe plotësohen me shënimet përkatëse nga nxënësit.

- Çfarë mësojmë nga matja e gjatësive të nxënësve?

Theksohet përfundimi se *disa janë më të gjatë, disa më të shkurtër, por ne të gjithë rritemi, dikush më shpejt, dikush më ngadalë.*

Hapi 4. Punë individuale

Vizatoni familjen tuaj.

Demonstrim i rezultateve të arritura

Hapi 5. Plotësohet detyra përkatëse në faqen 49 të tekstit “Çfarë mësuam për gjallesat dhe rritjen e tyre” duke u ndihmuar nga mësuesi/ja.

Veprimtari më të zgjeruara dhe të integruara

Nxënësit vëzhgojnë albume me foto të njëri-tjetrit.

Vlerësimi i situatës:

Vlerësimi bëhet për:

- shpjegimin se njerëzit e fillojnë jetën si foshnja dhe rriten e bëhen të mëdhenj;
- zbulimin përmes hetimit nëse njerëzit rriten njësoj;
- shfaqjen e interesit në zhvillimin e veprimtarive.

Detyrë shtëpie:

Vizato veten kur ishe bebe.

Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: natyre	Dituri	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Familjet			Situata e të nxënit: Në fermë		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe ➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup. ➤ Kompetenca e të menduarit: arsyeton para grupit mënyrën e zgjidhjes së një problemi në kohëzgjatje nga 3-5 minuta. ➤ Kompetenca e të nxënit: identifikon njohuritë që ka, të cilat e ndihmojnë për të kryer një detyrë apo veprimtari të caktuar dhe kërkon këshilla e informacion për kapërcimin e vështirësive. ➤ Kompetenca e të nxënit: grumbullon dhe klasifikon materialet e performancës së vet, për përgatitjen apo pasurimin e portofolit personal. ➤ Kompetenca qytetare: shpreh mendimin duke kërkuar paraprakisht leje nga grupi, respekton mendimin e secilit anëtar të grupit duke e dëgjuar në mënyrë aktive, vendos duke bashkëpunuar me të gjithë anëtarët për mënyrat që çojnë drejt përfundimit të një aktiviteti të caktuar.					
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none">• tregon se njerëzit dhe kafshët lindin pasardhës që kur rriten ngjajnë me prindërit e tyre;• lidh pasardhësit me prindërit përkatës;• shpjegon se pasardhësit kanë nevojë për ndihmë derisa të bëhen të aftë për t'u kujdesur për veten;• tregon interes në zhvillimin e veprimtarive.			Fjalë kyçe: Familje, foshnjë, pasardhës.		
			Teknika dhe strategji: <ul style="list-style-type: none">➤ Vëzhgo-diskuto➤ Lojë➤ Hulumtim➤ Punë individuale		
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 46-47, njohuritë paraprake të nxënësve, enciklopedi, albume, rezervat natyror ose fermë.			Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; arte. Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Ndërvlerësia.		

Përshkrimi kontekstual i situatës:▪ ***Veprimtari paraprake:*****Hapi 1.** Vëzhgo-diskuto

Nxënësit mund të çohen në një fermë, ose rezervat natyror për të vëzhguar nga afër kafshët dhe të vegjlit e tyre.

Atje pyesin për gjëra që duan të dinë rreth kafshëve.

Kur kthehen në klasë diskutojnë rreth atyre që kanë parë.

Hapi 2. Lojë

Njihen me temën e mësimit dhe rezultatet e të nxënësve që do të arrihen.

Zhvillohet loja “Si quhet i vogli i ...?”, duke përmendur kafshë të njohura për fëmijët si: qeni, macja, lopa, kali, derri etj.

Veprimet në situatë**Hapi 3.** Hulumtim

- Çfarë po bën tigrin në figurë? (po lan tigrin e vogël)
- Sa tigra të vegjël ndodhen në fotografi?
- Pse vepron ai kështu me të vegjlit?
- Çfarë bën tjetër nëna tigrin për ta? (gjen ushqim, i ushqen)

Theksohet përfundimi se *pasardhësit kanë nevojë për ndihmë derisa të bëhen të aftë për t’u kujdesur për veten.*

- Si quhen të vegjlit e kafshëve?
- Lidhni kafshët me pasardhësit e tyre.
- Si i lidhët? Si vepruat? Çfarë na ndihmon për të gjetur pasardhësit e këtyre kafshëve?
- A ngjasojnë gjithmonë kafshët me pasardhësit e tyre?
- Vëzhgoni fotot në faqen 47.
- Ç’mund të themi?

Theksohet përfundimi se *kafshët lindin pasardhës që kur rriten ngjajnë me prindërit e tyre.*

Hapi 4. Punë individuale

Plotësohet detyra në tekst duke bashkëpunuar në dyshe. Mësuesi/ja ndihmon nxënësit që mund të kenë vështirësi në leximin e fjalive.

Demonstrim i rezultateve të arritura**Hapi 5.**

Plotësohet detyra përkatëse në faqen 49 të tekstit “Çfarë mësuam për gjallesat dhe rritjen e tyre”, duke u ndihmuar nga mësuesi/ja.

Veprimtari më të zgjeruara dhe të integruara

Nxënësit mund të tregojnë për kafshët e tyre shtëpiake dhe kujdesin që tregojnë ndaj tyre.

Art pamor: Mund të vizatojnë kafshën që u pëlqen më shumë dhe të voglin e saj dhe të përgatitin me to një **poster mural me titull** “Kafshët dhe të vegjlit e tyre”.

Muzikë: Këndohet kënga “Gjuha e kafshëve”:

Ciu, ciu, ciu o zog i vogël,

ciu, ciu qan apo këndon?

Ciu, ciu flas me nënën time,

nëna gjuhën ma kupton.

*Mjau, mjau, mjau moj kotele,
Mjau, mjau qan apo këndon?
Mjau, mjau flas me nënën time,
nëna gjuhën ma kupton.*

*Be, be, be o qengj i vogël,
Be, be qan apo këndon?
Be, be flas me nënën time,
nëna gjuhën ma kupton.*

Vlerësimi i situatës:

Vlerësimi bëhet për:

- shpjegimin se njerëzit dhe kafshët lindin pasardhës që kur rriten ngjajnë me prindërit e tyre;
- lidhjen e pasardhësit me prindërit përkatës;
- shpjegimin se pasardhësit kanë nevojë për ndihmë derisa të bëhen të aftë për t'u kujdesur për veten;
- shfaqjen e interesit në zhvillimin e veprimtarive.

Detyrë shtëpie:

Ushtrime nga fletorja e punës.

Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Si lëvizin gjërat		Situata e të nxënit: Në palestër		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none">➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup.➤ Kompetenca e të menduarit: arsyeton para grupit mënyrën e zgjidhjes së një problemi në kohëzgjatje nga 3-5 minuta.➤ Kompetenca e të nxënit: ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material për të realizuar një veprimtari/aktivitet/detyrë që kërkohet.➤ Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin: kontrollon mjetet/materialet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti.				
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none">• zbulon si lëvizin trupat;• përshkruan mënyrën si lëvizin objekte të njohura;• demonstroi lëvizjen e trupave si pasojë e tërheqjes dhe shtytjes;• tregon kuriozitet për mënyrën e lëvizjes së trupave.		Fjalë kyçe: Lëvizje, shtytje, tërheqje, lëkundje.		

	Teknika dhe strategji: ➤ Lojë ➤ Fol me mua ➤ Hetim ➤ Vëzhgim-diskutim						
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 52-53, njohuritë paraprake të nxënësve, top tenisi, makinë lodër, flamur.	Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; edukim fizik, sporte dhe shëndet; art pamor. Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Ndërvlerësia.						
<p>Përshkrimi kontekstual i situatës:</p> <p>▪ Veprimtari paraprake:</p> <p>Hapi 1. Lojë Nxënësit improvizojnë lëvizje të gjallesave të ndryshme: lepuri, breshka, kanguri etj.</p> <p>Hapi 2. Fol me mua Njihen me temën e mësimit dhe rezultatet e të nxënësve që do të arrihen. Nxënësve u ngarkohet si detyrë të bisedojnë me shokun e bankës se çfarë dinë për lëvizjen. Mbasi dëgjojnë mendimet e nxënësve theksohet se <i>lëvizje është të shkosh nga një vend në tjetrin.</i></p> <p>Veprimet në situatë</p> <p>Hapi 3. Hetim – Si mund ta lëvizësh një top? Synimi i kësaj veprimtarie është t'i nxisë nxënësit të mendojnë për faktin se si shtytjet dhe tërheqjet i lëvizin objektet. Kjo i ndihmon të parashikojnë aftësitë e vëzhgimit dhe të diskutimit se si veprojnë shtytjet dhe tërheqjet mbi një top. Nxënësit zbulojnë se duhet ta shtyjnë topin që të lëvizë. – Tani tërhiqeni drejt vetes. Çfarë ndodh? Theksohet se <i>topi lëvizi për shkak të shtytjes dhe tërheqjes.</i></p> <p>Hapi 4. Vëzhgim-diskutim Nxënësit vëzhgojnë rreth shkollës objekte që lëvizin dhe plotësojnë me ndihmën e mësuesit/es tabelën:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Gjërat që po lëvizin:</th><th>Përshkruaj lëvizjen:</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>topi</td><td>Topi rrokulliset në palestër</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>– Shikoni makinat në foto. A lëvizin të gjitha makinat me të njëjtën shpejtësi? Pse disa e ngadalësojnë shpejtësinë?</p> <p>– Çfarë ndodh me flamujt? Çfarë i lëviz ata? Si lëvizin?</p> <p>Demonstrim i rezultateve të arritura</p> <p>Hapi 5. Vizato një objekt që lëviz.</p> <p>Veprimtari më e zgjeruar</p> <p>– A e ndryshojnë vendin flamuri gjatë valëvitjes? (shtiza e flamurit qëndron në të njëjtin vend, por flamuri lëviz).</p>		Gjërat që po lëvizin:	Përshkruaj lëvizjen:	topi	Topi rrokulliset në palestër		
Gjërat që po lëvizin:	Përshkruaj lëvizjen:						
topi	Topi rrokulliset në palestër						

Kjo është një mundësi për të treguar se lëvizja jo gjithmonë e çon diçka nga një vend në tjetrin.
Vlerësimi i situatës: Vlerësimi bëhet për: <ul style="list-style-type: none"> ➤ zbulimin si lëvizin trupat; ➤ përshkrimin e mënyrës si lëvizin objekte të njohura; ➤ demonstrimin e lëvizjes së trupave si pasojë e tërheqjes dhe shtytjes; ➤ shfaqjen e kuriozitetit për mënyrën e lëvizjes së trupave.
Detyrë shtëpie: Plotëso fletoren e punës.
Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: natyre	Dituri	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Si lëvizin gjërat			Situata e të nxënit: Në këndin e lodrave		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe					
➤ <i>Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit:</i> paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup.					
➤ <i>Kompetenca e të menduarit:</i> arsyeton para grupit mënyrën e zgjidhjes së një problemi në kohëzgjatje nga 3-5 minuta.					
➤ <i>Kompetenca e të nxënit:</i> ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material për të realizuar një veprimtari/aktivitet/detyrë që kërkohet.					
➤ <i>Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin:</i> kontrollon mjetet/materialet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti.					
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore			Fjalë kyçe:		
Nxënësi/ja:			Lëvizje, shtytje, tërheqje, lëkundje.		
<ul style="list-style-type: none"> • zbulon si lëvizin trupat; • përshkruan mënyrat e ndryshme të lëvizjes së trupave në mjedisin rrethues (p.sh.: lëkundet, vrapon, kërcen, rrotullohet, shpejtohet, ngadalësohet, ndalon); • tregon kuriozitet për mënyrën e lëvizjes së trupave. 					
			Teknika dhe strategji:		
			➤ Vëzhgim		
			➤ Hetim		
			➤ Lojë		
			➤ Punë individuale		

Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 54-55, njohuritë paraprake të nxënësve, këndi i lodrave, litar kërcimi, topa, tra ekuilibri etj.

Lidhja me fushat e tjera:
gjuhë shqipe;
edukim fizik, sporte dhe shëndet.
Lidhja me temat ndërkurrikulare
Mjedisi;
Ndërvlerësia.

Përshkrimi kontekstual i situatës:

▪ **Veprimtari paraprake:**

Hapi 1. Vëzhgim

Nxënësit vëzhgojnë objekte që janë në lëvizje në një kënd lodrash.

Hapi 2. Njihen me temën e mësimin dhe rezultatet e të nxënësve që do të arrihen.

Veprimet në situatë

Hapi 3. Hetim

- Në sa mënyra të ndryshme mund ta lëvizësh trupin?
- Si lëvizin këmbët gjatë ecjes? (vrapojnë, ecin, kërcen)
- Po duart?
- **Çfarë ndodh kur i lëkundim krahët? A mund t'i lëkundim krahë më shpejt?**

Po më ngadalë?

- **Çfarë i lëviz krahët para?** (shtytja)
- **Çfarë i lëviz krahët pas?** (tërheqja)

Synimi i kësaj veprimtarie është t'i nxisë nxënësit të mendojnë për faktin se si shtytjet dhe tërheqjet i lëvizin objektet. Kjo i ndihmon të parashikojnë aftësitë e vëzhgimit dhe të diskutimit se si veprojnë shtytjet dhe tërheqjet mbi krahët tona gjatë lëvizjes.

Hapi 4. Lojë

Organizohen nxënësit në grupe. Secili grup zgjedh lojëra të ndryshme me shtytje dhe tërheqje dhe mund të plotësohet një tabelë e tillë:

Loja	Parashikohet shtytje	Parashikohet tërheqje
futboll	+	

Ndihmohen nxënësit të improvizojnë lojërat për të provuar parashikimet.

Demonstrim i rezultateve të arritura

Hapi 5. Punë individuale

Shkruani fjalën e saktë në etiketë:

Tërheqje litari/tërheqje; hedhja e topit të basketbollit/shtytje; shkelmimi i topit të futbollit/shtytje; tërheqja e harkut të shigjetës/tërheqje.

Plotësohet detyra përkatëse në faqen 64 të tekstit “Çfarë mësuam për shtytjen dhe tërheqjen”, duke u ndihmuar nga mësuesi/ja.

Veprimtari më e zgjeruar

U kërkohet nxënësve të shikojnë sporte të tjera në shkollë ose në televizor. U kërkohet të identifikojnë shtytjet dhe tërheqjet që dallojnë.

Vlerësimi i situatës: Vlerësimi bëhet për: ➤ zbulimin se si lëvizin trupat; ➤ përshkrimin e mënyrave të ndryshme të lëvizjes së trupave në mjedisin rrethues (p.sh.: lëkundet, vrapon, kërcen, rrotullohet, shpejtohet, ngadalësohet, ndalon); ➤ shfaqjen e kuriozitetit për mënyrën e lëvizjes së trupave.
Detyrë shtëpie: Plotëso fletoren e punës.
Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Më shpejt ose më ngadalë		Situata e të nxënit: Lodrat lëvizëse		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe ➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup. ➤ Kompetenca e të menduarit: arsyeton para grupit mënyrën e zgjidhjes së një problemi në kohëzgjatje nga 3-5 minuta. ➤ Kompetenca e të nxënit: ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material për të realizuar një veprimtari/aktivitet/detyrë që kërkohet. ➤ Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin: kontrollon mjetet/materialet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti.				
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore: Nxënësi/ja: • vrojton dhe provon se për shkak të shtytjes dhe tërheqjes, trupi: a) mund të shpejtojë ose ngadalësojë lëvizjen e tij; b) mund të ndryshojë mënyrën/drejtimin e lëvizjes së tij; c) mund të ndalojë lëvizjen e tij; • tregon kuriozitet për mënyrën e lëvizjes së trupave; • vlerëson me objektivitet rezultatet e provave të tij krahasuar me ato të shokëve.		Fjalë kyçe: Lëvizje, shtytje, ngadalë, shpejt. Teknika dhe strategji: ➤ Bisedë ➤ Hetim ➤ Punë individuale		
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 56-57, njohuritë paraprake të nxënësve, makina lodër, lodra të tjera lëvizëse: rosak, kukull, arush etj.		Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Ndërvlerësia.		

Përshkrimi kontekstual i situatës:▪ ***Veprimtari paraprahe:*****Hapi 1.** Bisedë

Nxënësit vëzhgojnë lodrat lëvizëse të njëri-tjetrit dhe bëjnë pyetje rreth tyre.

Hapi 2. Njihen me temën e mësimi dhe rezultatet e të nxëniti që do të arrihen.***Veprimet në situatë*****Hapi 3.** Hetim

– Si ta lëvizim makinën lodër?

Synimi i kësaj veprimtarie është t'i nxisë nxënësit të zbulojnë se si shtytjet dhe tërheqjet veprojnë mbi një makinë lodër. Kjo i ndihmon të zhvillojnë aftësitë e vëzhgimit se si lëviz makina lodër kur e shtyjme.

Organizohen nxënësit në grupe. Secilit grup i jepet një makinë lodër.

Nxënësit me radhë lëvizin makinën lodër dhe e vërejnë duke lëvizur.

Diskutohen pyetjet në tekst para se nxënësit të shkruajnë përgjigjet e tyre.

- Si do ta lëvizni makinën lodër drejt vetes? (duke e tërhequr makinën)
- Si do ta lëvizni makinën lodër për ta larguar nga vetja? (duke e shtyrë makinën)
- Lëvizeni makinën më shpejt. Si vepuat?
- Si mund ta lëvizni më ngadalë?
- Si mund ta ndaloni makinën?

Provohen të gjitha nga nxënësit dhe japin idetë e tyre në lidhje me atë që shikojnë. Tregohet kujdes nga mësuesi/ja që nxënësit të kuptojnë se nuk duhen shtyrë fort makinat sepse dëmtojnë njëri-tjetrin.

Përmbledhen mendimet e nxënësve:

Për ta lëvizur makinën lodër ne duhet ta shtyjme ose ta tërheqim atë.

Për ta bërë makinën të ecë më shpejt, ne duhet ta shtyjme ose ta tërheqim më fort.

Kur e bëmë makinën të lëvizte më shpejt, na u desh ta shtynim më fort.

Për ta bërë makinën të lëvizte më ngadalë, nuk e shtymë edhe aq fort.

Demonstrim i rezultateve të arritura**Hapi 4.** Punë individuale

Plotësohet detyra përkatëse në faqen 64 të tekstit “Çfarë mësuam për shtytjen dhe tërheqjen”, duke u ndihmuar nga mësuesi/ja.

Veprimtari më e zgjeruar

Provojnë të lëvizin lodra të tjera lëvizëse (rosak, kukull, arushë etj.).

Përgjigjja për lëvizjen e rosakut në libër: *Tërheqja e litarit e lëviz rosakun përpara. Tërheqja buron nga personi që e tërheq litarin.*

Pyeten nxënësit: Si ngadalësojnë makinat e vërteta? Çfarë përdorin?

Vlerësimi i situatës:***Vlerësimi bëhet për:***

- shpjegimin se për shkak të shtytjes dhe tërheqjes, trupi:
 - a) mund të shpejtojë ose ngadalësojë lëvizjen e tij;
 - b) mund të ndryshojë mënyrën/drejtimin e lëvizjes së tij;
 - c) mund të ndalojë lëvizjen e tij;
- shfaqjen e kuriozitetit për mënyrën e lëvizjes së trupave;
- vlerësimin me objektivitet të rezultateve të provave të tij, krahasuar me ato të shokëve.

Detyrë shtëpie:

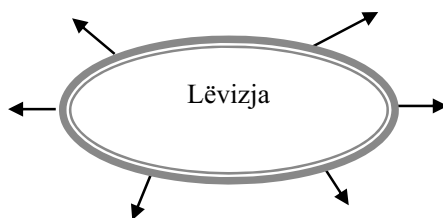
Provo të lëvizësh lodrat e tua në shtëpi. Shpjegoju prindërve si lëvizin ato.

Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: natyre	Dituri	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Më shpejt ose më ngadalë			Situata e të nxënit: Lodrat lëvizëse		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe:					
➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup.					
➤ Kompetenca e të menduarit: arsyeton para grupit mënyrën e zgjidhjes së një problemi në kohëzgjatje nga 3-5 minuta.					
➤ Kompetenca e të nxënit: ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material për të realizuar një veprimtari /aktivitet /detyrë që kërkohet.					
➤ Kompetenca e të nxënit: përzgjedh materialet/mjetet si: letrën, shkopinjtë etj., për kryerjen e një detyre të caktuar dhe arsyeton zgjedhjen që ka bërë.					
➤ Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin: identifikon burimet e nevojshme (materiale, mjetet etj.) dhe i përdor në mënyrë të drejtë për kryerjen e një detyre/veprimtarie në klasë.					
➤ Kompetenca qytetare: diskuton dhe në bashkëpunim me anëtarët e grupit vendos rregullat në grup, për realizimin e detyrës.					
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> • përdor njohuritë mbi lëvizjen për të ndërtuar dhe provuar një lodër lëvizëse; • tregon kuriozitet për mënyrën e lëvizjes së trupave; • vlerëson me objektivitet rezultatet e provave të tij, krahasuar me ato të shokëve. 			Fjalë kyçe: Lëvizje, shtytje, ngadalë, shpejt Makinë lodër.		
			Teknika dhe strategji: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Stuhi mendimi ➤ Projekt ➤ Punë individuale 		
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 58-59, njohuritë paraprake të nxënësve, makina lodër, karton, shirit ngjitës, ngjitës i lëngshëm, kapakë shishesh plastike, kunja, shkopinj shishqebapi, llastiqe gome, tullumbace, susta.			Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Ndërvlerësia.		

Përshkrimi kontekstual i situatës:▪ **Veprimtari paraprake:****Hapi 1.** Stuhi mendimi

Nxënësit nxiten të kujtojnë se si lëvizin lodrat. Shkruhen mendimet e tyre në tabelë.

Nëse është e nevojshme, kujtojuni që disa lodra nuk është e nevojshme të shtyhen ose të tërhiqen.

Përgjigjet e mundshme: *me shtytje, me tërheqje, me kurdise, me susta.*

Hapi 2.

Njihen me temën e mësimi dhe rezultatet e të nxënësit që do të arrihen.

Veprimet në situatë**Hapi 3.** Projekt

– Si të bëjmë një lodër që lëviz?

Synimi i kësaj veprimtarie është që nxënësit të bëjnë vetë një **lodër lëvizëse e cila të tregojë rolin e shtytjes dhe tërheqjes**. Kjo do t'i ndihmojë nxënësit të praktikojnë aftësinë e krahasimit.

Për të nxitur mendimet e tyre u tregohet makina lodër e parapërgatitur më parë nga mësuesi/ja.

Organizohen nxënësit në grupe të vogla dhe secilit nxënës i ngarkohet një detyrë: mbledhësi i materialeve, skicuesi, ngjitësi etj. Ndiqen hap pas hapi udhëzimet në tekst dhe përgatiten lodra të ndryshme. Gjatë punës, mësuesi/ja kontrollon dhe ndihmon nxënësit nëse kanë nevojë.

Diskutohen pyetjet në tekst para se nxënësit të shkruajnë përgjigjet e tyre.

- Pse kërcen lodra? (nga shtytja ose tërheqja)
- Çfarë bën lodra kur ti e rrotullon çelësin? (kërcen)
-

Demonstrim i rezultateve të arritura**Hapi 4.** Punë individuale

Punohet detyra në tekst duke punuar në dyshe për të rrethuar fjalën e duhur:

Për të hedhur një qese me fasule, ju duhet ta shtyni atë.

Për ta ngritur një libër, duhet ta tërhiqni atë.

Hapja e derës nga vetja kërkon ta tërheqësh atë.

Plotësohet detyra përkatëse në faqen 64 të tekstit “Çfarë mësuam për shtytjen dhe tërheqjen” duke u ndihmuar nga mësuesi/ja.

Veprimtari më e zgjeruar

Provojnë të përgatitin një shilarës lodër me pipëza dhe spango.

Pyeten nxënësit: Si do ta bëni shilarësin që të fillojë të lëvizë? (duke e shtyrë)

Vlerësimi i situatës: Vlerësimi bëhet për: <ul style="list-style-type: none"> ➤ përdorimin e njohurive mbi lëvizjen për të ndërtuar dhe provuar një lodër lëvizëse; ➤ shfaqjen e kuriozitetit për mënyrën e lëvizjes së trupave; ➤ vlerësimin me objektivitë të rezultateve të provave të ti, krahasuar me ato të shokëve.
Detyrë shtëpie: Tregojuni familjarëve lodrat që përgatitët dhe shpjegojuni si vepruat.
Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Vëzhgo gjërat në lëvizje		Situata e të nxënit: Era		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe ➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup. ➤ Kompetenca e të menduarit: arsyeton para grupit mënyrën e zgjidhjes së një problemi në kohëzgjatje nga 3-5 minuta. ➤ Kompetenca e të nxënit: ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material për të realizuar një veprimtari/aktivitet/detyrë që kërkohet. ➤ Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin: kontrollon mjetet/materialet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti.				
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none">• zbulon se si era i bën objektet të lëvizin;• përgatit një helikë dhe e teston atë;• tregon kuriozitet për mënyrën e lëvizjes së trupave;• vlerëson me objektivitet rezultatet e provave të tij, krahasuar me ato të shokëve.		Fjalë kyçe: Erë, lëvizje, helikë.		
		Teknika dhe strategji: <ul style="list-style-type: none">➤ Diskutim rreth fotove➤ Hetim➤ Punë individuale		
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 60-61, njohuritë paraprake të nxënësve, karton i hollë, kapëse letrash, kunja druri, ngjitës, tullumbace.		Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; edukim fizik, sporte dhe shëndet. Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Ndërvlerësia.		

Përshkrimi kontekstual i situatës:▪ ***Veprimtari paraprahe:*****Hapi 1.** Diskutim rreth fotove

Paraqiten fotot e një anijeje me vela, një mulliri me erë, një balone, një flamuri që valëvitet nga era.

Nxënësit bëjnë nga një koment të shkurtër rreth tyre. Më pas pyeten:

– **Çfarë kanë të përbashkët këto objekte që pamë në foto? (mund të lëvizin për shkak të erës)**

– **A dini të tjera objekte që lëvizin nga era?**

Hapi 2. Njihen me temën e mësimi dhe rezultatet e të nxëniti që do të arrihen.

Veprimet në situatë**Hapi 3.** Hetim

Nxënësit hapin librin dhe shohin foton e parë.

– Në cilin drejtim po lëviz rëra? Pse po lëviz në këtë drejtim?

– Si mendoni se do të lëvizë nëse era ndalon? (bie poshtë)

Organizohen nxënësit në dyshe. Secilës dyshe i jepet një letër ose karton i hollë i prerë në të katër cepat deri afër mesit.

Për të nxitur mendimet e tyre u tregohet helika e parapërgatitur më parë nga mësuesi/ja.

Ndiqen hap pas hapi udhëzimet në tekst dhe përgatitet helika. Gjatë punës, mësuesi/ja kontrollon dhe ndihmon nxënësit nëse kanë nevojë. Provojnë t'i fryjnë helikës fort, pastaj lehtë.

Diskutohen pyetjet në tekst para se nxënësit të shkruajnë përgjigjet e tyre

Demonstrim i rezultateve të arritura**Hapi 4.** Punë individuale

Plotësohen fjalitë:

Kur i fryj fort, helika lëviz *më shpejt*.

Kur i fryj lehtë, helika lëviz *më ngadalë*.

Helika lëviz duke u rrotulluar, por nuk lëviz nga një *vend* në një tjetër.

Veprimtari më e zgjeruar dhe e integruar

Në varësi të kohës nxënësit përgatitin një helikë të madhe. Krahasohet lëvizja e helikës së vogël dhe helikës së madhe.

– Si lëviz helika e madhe? (era i lëviz fletët e helikës)

– Për cilën helikë duhet më shumë erë?

Mund të zhvillojnë lojëra me tullumbace në oborr.

Vlerësimi i situatës:***Vlerësimi bëhet për:***

- shpjegimin se si era i bën objektet të lëvizin;
- përgatitjen e një helikë testimit të saj;
- shfaqjen e kuriozitetit për mënyrën e lëvizjes së trupave;
- vlerësimin me objektivitet të rezultateve të provave të tij, krahasuar me ato të shokëve.

Detyrë shtëpie:

Përgatite edhe një herë elikën prej letre.

Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Vëzhgo gjërat në lëvizje		Situata e të nxënit: Uji		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe				
<p>➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup.</p> <p>➤ Kompetenca e të menduarit: arsyeton para grupit mënyrën e zgjidhjes së një problemi në kohëzgjatje nga 3-5 minuta.</p> <p>➤ Kompetenca e të nxënit: ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material për të realizuar një veprimtari/aktivitet/detyrë që kërkohet.</p> <p>➤ Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin: kontrollon mjetet/materialet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti.</p>				
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja:		Fjalë kyçe: Erë, uji, fluska, lëvizje.		
<ul style="list-style-type: none">• zbulon se si uji i bën objektet të lëvizin;• vëzhgon si lëvizin fluskat në erë;• tregon kuriozitet për mënyrën e lëvizjes së trupave;• vlerëson me objektivitet rezultatet e provave të tij, krahasuar me ato të shokëve.				
		Teknika dhe strategji: ➤ Lojë ➤ Hulumtim-diskutim ➤ Punë individuale		
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 62-63, njohuritë paraprake të nxënësve, pajisje për lojëra me ujë.		Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Ndërvlerësia.		
Përshkrimi kontekstual i situatës:				
▪ Veprimtari paraprake:				
Hapi 1. Lojë				
Mund të sigurohet një lodër e ngjashme si ajo që ka djali në foto dhe të vepohet njësoj si ai. Mund të përsëritet disa herë duke përfshirë nxënësit të ndryshëm.				
Hapi 2.				
Njihen me temën e mësimit dhe rezultatet e të nxënit që do të arrihen.				
Veprimet në situatë				
Hapi 3. Hulumtim-diskutim				
<ul style="list-style-type: none">• Nxënësit hapin librin dhe shohin foton.– Si e lëviz uji rrotën? (Uji lëviz rrotën e parë, pastaj bie te rrota e pasme dhe e vë edhe atë në lëvizje)				

– **Çfarë ndodh nëse djali ndalon derdhjen e ujit?**

– Le ta provojmë së bashku. A doli parashikim juaj?

– Plotësojmë fjalinë: Rrota e ndal lëvizjen...

– Parashikoni se çfarë ndodh nëse djali derdh shumë ujë.

– Le ta provojmë. Çfarë ndodhi? (rrota lëviz më shpejt)

Tërhiqet vëmendja te rrota e vërtetë hidraulike që **paraqitet në foton e dytë. Ajo funksionon njësoj si lodra që provuan dhe përdoret për të vënë në punë kineritë ose për të prodhuar energji elektrike. Nxënësit tregojnë nëse kanë parë rrota të tilla.**

• Si lëvizin fluskat në erë?

Nxënësit nëpërmjet kësaj veprimtarie do të praktikojnë aftësitë e arsytimit përmes diskutimit se si era u ndryshon drejtimin fluskave.

Një veprimtari e tillë mund të jetë e njohur për nxënësit. Ajo mund të zhvillohet në oborr. Tregohet kujdes që lëngu të mos takojë sytë. Mbasi nxënësit provojnë disa here të fryjnë fluskat, pyeten:

– **Çfarë i lëviz fluskat? (era)**

– Pse ndërrojnë drejtim fluskat? (sepse era i çon në drejtime të ndryshme)

– Kur lëvizin më shpejt? (kur era fryn më fort)

– Kur ngadalësojnë? (kur era fryn më pak)

Hapi 4. Punë individuale

Nxënësit u përgjigjen pyetjeve:

Rendit dy gjëra që ti i përdor për të lëvizur objektet. (uji, era)

Çfarë e lëvizi helikën? (era)

Çfarë e lëvizi rrotën e ujit? (uji)

Demonstrim i rezultateve të arritura

Plotësohet detyra përkatëse në faqen 64 të tekstit “Çfarë mësuam për shtytjen dhe tërheqjen”, duke u ndihmuar nga mësuesi/ja.

Veprimtari më e zgjeruar

Tregoni se si mund të bëni fluskën më të madhe të mundshme, duke përdorur një tel për të bërë një shkop gjigant për fluska.

Vlerësimi i situatës:

Vlerësimi bëhet për:

- zbulimin se si uji i bën objektet të lëvizin;
- shpjegimin si lëvizin fluskat në erë;
- shfaqjen e kuriozitetit për mënyrën e lëvizjes së trupave;
- vlerësimin me objektivitet të rezultateve të provave të tij, krahasuar me ato të shokëve.

Detyrë shtëpie:

Vizato një objekt që lëviz me anë të erës dhe një objekt që lëviz me anë të ujit.

Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Të flasësh dhe të dëgjosh		Situata e të nxënës: Zërat në natyrë		

Rezultatet e të nxënësve sipas kompetencave kyçe ➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup. ➤ Kompetenca e të nxënësve: parashtron pyetje dhe përgjigjet në pyetjet për temën/problemin/detyrën e dhënë në njërin nga format e të shprehurit. ➤ Kompetenca e të nxënësve: identifikon njohuritë që ka, të cilat e ndihmojnë për të kryer një detyrë apo veprimtari të caktuar dhe kërkon këshilla e informacion për kapërcimin e vështirësive. ➤ Kompetenca digjitale: njeh disa mjete të thjeshta të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit.	
Rezultatet e të nxënësve të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> • zbulon se si mund të bëjë tinguj të ndryshëm; • shpjegon pse njeriu dhe kafshët bëjnë tinguj; • tregon interes për eksplorimin e burimeve të ndryshme të tingujve. 	Fjalë kyçe: Tingull, komunikim.
	Teknika dhe strategji: ➤ Diskutim ➤ Hetim
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 68-69, njohuritë paraprake të nxënësve, regjistrime të njerëzve që këndojnë dhe flasin, CD me regjistrime të zhurmave të kafshëve, vegla muzikore, magnetofon.	Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; arte. Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Ndërvlerësimi;
Përshkrimi kontekstual i situatës: ▪ Veprimtari paraprake: Hapi 1. Diskutim Nxiten nxënësit të diskutojnë rreth pyetjes së librit: – Sa tinguj mund të bësh me zërin tënd? Nxënësit ndahen në çifte dhe me radhë nxjerrin tinguj me zërat e tyre. Diskutohet rreth tingujve që bën çdo çift (mund t'u kujtohet se secila shkronjë e alfabetit ka tingullin e saj, ose se tingujt kombinojnë kur kombinohen shkronjat. Dallohen tingujt e butë dhe tingujt e fortë). Nxënësit mund të përgjigjen: të kënduarit, të folurit, murmuritja, e qeshura, fishkëllima etj. Hapi 2. Njihen me temën e mësimin dhe rezultatet e të nxënësve që do të arrihen. Veprimet në situatë Hapi 3. Hetim – Përmendni një kafshë që nuk lëshon tinguj për të komunikuar. Theksohet se shumica e kafshëve lëshojnë tinguj për të komunikuar. Disa, si krimbat ose sfungjerët e detit, nuk komunikojnë kështu. – Pse flasim? (për të ndarë idetë, për të ndihmuar njëri-tjetrin). – Kur flisni ju me familjarët tuaj?	

<p>– Po kafshët pse bëjnë tinguj? (paralajmërojnë rreziqet, frikësojnë kafshët e tjera etj.) Vendosen në magnetofon regjistrime me zhurma kafshësh të ndryshme dhe nxiten nxënësit të dallojnë se cila kafshë është dhe çfarë mendojnë se komunikon kafsha.</p> <p>– Pse këndojnë njerëzit dhe kafshët? (zogjtë përcjellin informacionin te shpendët e tjerë, pra si formë komunikimi. Ne këndojmë kur jemi të lumtur ose kur dëgjojmë këngën tonë të preferuar, por, kjo nuk është mënyrë komunikimi, por është një mënyrë e fuqishme e shprehjes së emocioneve.</p> <p>Improvizime këndimi dhe mbajtje e ritmit me shuplaka.</p> <p>Demonstrim i rezultateve të arritura</p> <p>Improvizime këndimi dhe mbajtje e ritmit me shuplaka.</p> <p>Veprimtari më e zgjeruar dhe e integruar</p> <p>Nxënësit mund të bëjnë një vëzhgim mbi kafshët që lëshojnë tinguj në një park të zonës.</p>
<p>Vlerësimi i situatës:</p> <p>Vlerësimi bëhet për:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zbulimin se si mund të bëjë tinguj të ndryshëm; ➤ shpjegimin pse njeriu dhe kafshët bëjnë tinguj; ➤ tregimin e interesit për eksplorimin e burimeve të ndryshme të tingujve.
<p>Detyrë shtëpie:</p> <p>Trego 4 burime tingujsh që dëgjon në shtëpinë tënde.</p>
<p>Refleksione:</p>

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Të flasësh dhe të dëgjosh		Situata e të nxënit: Tingujt e trupit		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe ➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup. ➤ Kompetenca e të nxënit: parashtrohet pyetje dhe përgjigjet në pyetjet për temën/ problemin/detyrën e dhënë në njërin nga format e të shprehurit. ➤ Kompetenca e të nxënit: identifikon njohuritë që ka, të cilat e ndihmojnë për të kryer një detyrë apo veprimtari të caktuar dhe kërkon këshilla e informacion për kapërcimin e vështirësive. ➤ Kompetenca digjitale: njeh disa mjete të thjeshta të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit.				
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja: • zbulon se si mund ta përdorë trupin për të bërë tinguj të ndryshëm; • zbulon se si kafshët bëjnë tinguj; • tregon interes për eksplorimin e burimeve të ndryshme të tingujve.		Fjalë kyçe: Tingull, trup.		

	Teknika dhe strategji: ➤ Diskutim ➤ Hetim ➤ Punë individuale
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 70-71, njohuritë paraprake të nxënësve, regjistrime të njerëzve që duartrokasën në shfaqje, CD me regjistrime të zhurmave të kafshëve, magnetofon.	Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; arte, edukim fizik, sporte dhe shëndet. Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Ndërvlerësimi.
Përshkrimi kontekstual i situatës: ▪ Veprimtari paraprake: Hapi 1. Diskutim Nxiten nxënësit të diskutojnë rreth pyetjes së librit: – Si mund të bësh tinguj me trupin tënd? Nxënësit ndahen në çifte dhe diskutojnë. Më pas me radhë provojnë të nxjerrin tinguj me trupin e tyre (zë, shuplaka, fishkëllimë, kërcitje të gishtave etj.). Theksohet se do të diskutohen vetëm tingujt që dëgjohen. Hapi 2. Njihen me temën e mësimit dhe rezultatet e të nxënësve që do të arrihen. Veprimet në situatë Hapi 3. Hetim – Provojmë të fishkëllem. Synimi i kësaj veprimtarie është që nxënësit të zbulojnë tingujt e shumtë, që njerëzit mund të nxjerrin përveç të folurit. Nxënësit provojnë të fishkëllojnë: Mblidhni buzët bashkë dhe pastaj përpikuni të fryni lehtë. Provohet disa herë nga nxënësit sepse mund të kenë vështirësi. Disa nxënës mund të provojnë fishkëllojnë melodi të ndryshme. – Provojmë tani të duartrokasim. Në fillim provohet lehtë, pastaj më fort, më shpejt etj. – Çfarë ndodh kur duartrokasim fort? (tingulli është më i fortë) – Çfarë ndodh kur duartrokasim lehtë? (tingulli është më i butë) Provohet të mbahen ritme të ndryshme me duartrokitje, duke dëgjuar mësuesen. – Kur mund ta përdorësh tingullin e përplasjes së duarve? (në fund të një koncerti, ose kur diçka na bën të lumtur) Tregohen regjistrime me duartrokitje në shfaqje të ndryshme. Hapi 4. Punë individuale Nxënësit gjejnë se çfarë tingujsh lëshojnë kafshët e dhëna në figurë dhe i plotësojnë në etiketat përkatëse. Imitohen tingujt e kafshëve në figurë ose edhe të kafshëve të tjera. Dëgjohen regjistrime me tinguj kafshësh të ndryshme.	

Veprimtari më e zgjeruar dhe e integruar

Nxënësit mund të bëjnë këtë lojë në çift: Njëri qëndron pa lëvizur me sy mbyllur. Shoku ose shoqja duhet të qëndrojë në pozicione të ndryshme rreth shokut me sy mbyllur dhe të duartrokasë. Nxënësit do të zbulojnë nëse tingulli i përplasjes së duarve është i ngjashëm nga të gjitha pozicionet.

Vlerësimi i situatës:***Vlerësimi bëhet për:***

- zbulimin se si mund ta përdorë trupin për të bërë tinguj të ndryshëm;
- zbulimin se si kafshët bëjnë tinguj;
- tregimin e interesit për eksplorimin e burimeve të ndryshme të tingujve.

Detyrë shtëpie:**Refleksione:**

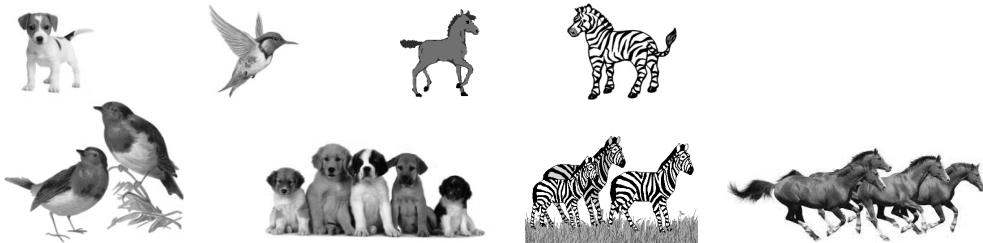
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Të flasësh dhe të dëgjosh		Situata e të nxënit: Tingujt në shkollë		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe				
➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup.				
➤ Kompetenca e të nxënit: parashtron pyetje dhe përgjigjet në pyetjet për temën/problemin/detyrën e dhënë në njërën nga format e të shprehurit.				
➤ Kompetenca e të nxënit: identifikon njohuritë që ka, të cilat e ndihmojnë për të kryer një detyrë apo veprimtari të caktuar dhe kërkon këshilla e informacion për kapërcimin e vështirësive.				
➤ Kompetenca digjitale: njeh disa mjete të thjeshta të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit.				
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja:		Fjalë kyçe: Tingull, dëgjoj/		
• zbulon tinguj të ndryshëm në mjedisin ku jeton;				
• tregon interes për eksplorimin e burimeve të ndryshme të tingujve.				
		Teknika dhe strategji:		
		➤ Hetim		
		➤ Vëzhgo-diskuto		
		➤ Diskutim		
		➤ Punë individuale		

<p>Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 72-73, njohuritë paraprake të nxënësve, instrumente muzikore, magnetofon.</p>	<p>Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; arte. Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Ndërvlerësia.</p>
<p>Përshkrimi kontekstual i situatës:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Veprimtari paraprake: <i>Hapi 1.</i> Hetim Nxiten nxënësit të dëgjojnë për 2-3' dhe t'i japin përgjigje pyetjes: – Çfarë tinguj dëgjove? Theksohet se nuk duhen dëgjuar vetëm tingujt brenda në klasë. Përgjigjet e nxënësve, mësuesi/ja i shkruan në tabelë. <i>Hapi 2.</i> – Çfarë vutë re? (ka shumë lloje tingujsh në mjedisin ku ne jetojmë) – A i dëgjojmë të gjithë tingujt? Mendoni se disa kafshë dëgjojnë më mire se ne? Lexohet materiali në tekst dhe diskutohet rreth tij. Njihen me temën e mësimit dhe rezultatet e të nxënësve që do të arrihen. Veprimet në situatë <i>Hapi 3.</i> Vëzhgo-diskuto: tingujt në shkollë Nxiten nxënësit të parashikojnë se në cilën pjesë të shkollës do të dëgjojnë tinguj më të lartë. Më pas, bëjnë një shëtitje rreth shkollës për të zbuluar tinguj të ndryshëm. Kur kthehen në klasë, nxënësit tregojnë për tingujt që dëgjuan, ku kishte më shumë, ku ishin tingujt më të lartë etj. <i>Hapi 4:</i> Diskutim Nxiten të tregojnë për veglat muzikore që njohin dhe cilës dinë t'i bien vetë. Mund të improvizohet një orkestër me vegla të ndryshme dhe të dëgjohen tinguj muzikorë. <i>Hapi 5.</i> Punë individuale Nxënësit shkruajnë katër tinguj që mund të bëjnë me trupin e tyre (fishkëllimë, këndim, të folurit, duartrokitje). Demonstrim i rezultateve të arritura Plotësohet detyra përkatëse në faqen 80 të tekstit “Çfarë mësuam për tingujt”, duke u ndihmuar nga mësuesi/ja. Veprimtari më e zgjeruar dhe e integruar Nxënësit mund të dëgjojnë tingujt e ndryshëm në shtëpi dhe t'i emërtojnë. 	
<p>Vlerësimi i situatës: Vlerësimi bëhet për: ➤ zbulimin e tingujve të ndryshëm në mjedisin ku jeton; ➤ tregimin e interesit për eksplorimin e burimeve të ndryshme të tingujve.</p>	
<p>Detyrë shtëpie: Bisedo me prindërit për ndikimin e tingujve të fortë.</p>	
<p>Refleksione:</p>	

Testi 2 (tremujori i dytë)

1. Cilës **familje** i përkasin?

4 pikë/ ____

2. Cilët trupa **mund të lëvizin**? Qarko.

4 pikë/ ____

3. Cili trup **lëviz më shpejt**. Qarko.

2 pikë/ ____

4. Si **lëvizin** këta trupa?

4 pikë/ ____

5. Shëno me X trupat që **lëshojnë tinguj**.

5 pikë/ ____

6. Çfarë tingulli lëshojnë këto kafshë?

4 pikë/ ____

I BUTË

I FORTË

7. Cila kafshë lëshon tinguj? Shëno me +.

3 pikë / ____

	Lëshon tinguj	Nuk lëshon tinguj
		
		
		

8. Vendos numrat sipas fazave të jetës.

4 pikë / ____

Pikët	0 – 7	8 – 13	14 – 20	21 – 26	27 – 30
Vlerësimi	APK	ANP	AK	ASHK	ASH

Tremujori i tretë (mars – qershor)

Nr	Tematika	Tema mësimore	Situata e parashikuar e të nxënësve	Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve	Vlerësimi (Për çfarë do të vlerësohet nxënësi)	Burimet dhe materialet didaktike
1	Energjia (3 orë)	Tingujt dhe lëvizja	Larg apo afër?	Vëzhgim Stuhi mendimi	<ul style="list-style-type: none"> – eksploron: a) tinguj nga burime të ndryshme; b) tinguj të ulët dhe të lartë. – provon se tingulli: a) përhapet duke u larguar nga burimi; b) sa më larg burimit të shkojë, aq më pak dëgjohej. – dëgjohej kur mbërrin në veshin tonë. 	<p>Letër, lapsa, stilolapsa, metër shirit ose metër shkop, tabakë letre, fotografi makinash me sirena, video kafshësh grabitqare në natyrë.</p>
2		Tingujt dhe lëvizja	Rreziku	Bisedë Hetim		
3		Krahasimi i tingujve	Veshët	Lojë Hulumtim-diskutim		
4	Diversiteti dhe klasifikimi i gjallesave (2 orë)	Pjesët e një bime	Bimët	Vëzhgo-plotëso	<ul style="list-style-type: none"> – vëzhgon dhe identifikon pjesët kryesore të bimëve si: rrënja, kërcelli/trungu, gjethja, lulja, fruti, fara; – vëzhgon formimin e bimëve me lule nga farat; – mbledh dhe regjistron informacion nga vëzhgimet dhe eksperimentet me bimë, për t'u dhënë përgjigje pyetjeve dhe për të nxjerrë vetë përfundime. – mbledh dhe regjistron informacion nga vëzhgimet dhe eksperimentet me bimë, për t'u dhënë përgjigje pyetjeve dhe për të nxjerrë vetë përfundime. 	<p>Fara majdanozi, vazo të vogla, pambuk, ujë, materiale krijuese, lapsa me ngjyra, bimë me lule, fara luledielli, vazo, gurë, zhavorr, dhe i përzier me pleh, ujë, filiza të parapërgatitur.</p>
5		Pjesët e një bime	Bimët që hamë	Vëzhgo-krahaso Hulumtim-diskutim		
6		Rritja e bimëve	Luledielli	Vëzhgim-hetim		
7	Ciklet (3 orë)	Rritja e bimëve	Farat	Vëzhgim-diskutim Lojë	<ul style="list-style-type: none"> – mbledh dhe regjistron informacion nga vëzhgimet dhe eksperimentet me bimë, për t'u dhënë përgjigje pyetjeve dhe për të nxjerrë vetë përfundime. – mbledh dhe regjistron informacion nga vëzhgimet dhe eksperimentet me bimë, për t'u dhënë përgjigje pyetjeve dhe për të nxjerrë vetë përfundime. 	<p>Bimë të fishkura, ujë, tri enë me përzierje dhe me pleh, kërcëj selinoje të freskët dhe të fishkur.</p>
8		Rritja e bimëve	Grafikët me shtylla	Hulumtim Vëzhgo-krahaso		
9	Diversiteti dhe klasifikimi i gjallesave (3 orë)	Rritja e bimëve	Frutat dhe perimet	Hulumtim-diskutim	<ul style="list-style-type: none"> – mbledh dhe regjistron informacion nga vëzhgimet dhe eksperimentet me bimë, për t'u dhënë përgjigje pyetjeve dhe për të nxjerrë vetë përfundimet se: Bimët kanë nevojë për ujë, dritë dhe ngrohtësi për të jetuar. 	<p>Bimë të fishkura, ujë, tri enë me përzierje dhe me pleh, kërcëj selinoje të freskët dhe të fishkur.</p>
10		Për çfarë kanë nevojë bimët që të rriten?	Uji dhe drita	Vëzhgo-krahaso Stuhi mendimi		
11		Test përmbljedhës për tremujorin e tretë		Lojë		

Modele ditaresh

Fusha: natyrore	Shkenca	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Tingujt dhe lëvizja			Situata e të nxënit: Larg apo afër?		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe ➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup. ➤ Kompetenca e të nxënit: ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material për të realizuar një veprimtari/aktivitet/detyrë që kërkohet. ➤ Kompetenca qytetare: diskuton dhe në bashkëpunim me anëtarët e grupit vendos rregullat në grup, në klasë, për realizimin e aktivitetit, mirësjelljes, pastërtisë etj.					
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none">• provon se tingulli bëhet më i dobët ndërsa i largohemi burimit;• organizon në grup veprimtari për eksplorimin e përhapjes së tingullit;• bashkëvepron me të tjerët në veprimtari.			Fjalë kyçe: Tingull, dëgjoj, burim, largësi.		
			Teknika dhe strategji: <ul style="list-style-type: none">➤ Bisedë➤ Hetim➤ Lojë		
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 74-75, njohuritë paraprake të nxënësve, letër, laps, metër.			Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; arte, edukim fizik, sporte dhe shëndet. Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Ndërvarësia.		
Përshkrimi kontekstual i situatës: <ul style="list-style-type: none">▪ Veprimtari paraprake: Hapi 1. Bisedë – A dëgjojen tingujt njësoj sado larg që të ndodhemi prej tyre? Nxënësit këmbëjnë idetë e tyre me shokun pranë dhe pastaj i ndajnë me gjithë klasën. Hapi 2. Njihen me temën e mësimit dhe rezultatet e të nxënit që do të arrihen.					

Veprimet në situatë**Hapi 3:** Hetim

- **Çfarë ndodh me tingullin kur mësuesi/ja largohet?**
- Le ta zbulojmë së bashku.

U kërkohet nxënësve të mbyllin sytë dhe mësuesi/ja lëviz duke folur ose duke lexuar një histori. Fillon leximi në momentin që ndodhet përballë nxënësve. Pastaj kthen kurrizin dhe largohet ngadalë. Mund të përsëritet veprimtaria disa herë, **që nxënësit të kuptojnë se çfarë po ndodh. U kërkohet të diskutojnë me njëri-tjetrin mbi çështjen.**

- **Çfarë ndodhi? (tingulli bëhet më i dobët).**

Hapi 4: Lojë

Synimi i lojës është që nxënësit të zbulojnë se sa më shumë largohemi nga burimi, aq më i dobët bëhet tingulli dhe sa më shumë afrohemi, aq më i fortë bëhet.

Nxënësit dalin në oborr dhe zhvillojnë lojën sipas udhëzimeve që jepen në tekst. Ndërrohet Dëgjuesi disa herë gjatë zhvillimit të lojës. Ndihmohen nxënësit për të matur largësitë që ndodhen kur zbulohen.

Regjistrohen të dhënat në një tabelë për gjithë klasën. Në fund të lojës shikohen rezultatet dhe vërehet se cili ishte tingulli më i largët që pikasi Dëgjuesi dhe cili ishte më i afërti.

Diskutohet me nxënësit se pse në fillim nuk u dëgjuan shumë prej tyre.

Theksohet se *sa më larg të jesh , aq më i dobët është tingulli*. Sa më shumë i afrohen Dëgjuesit, aq më shumë veta digjen, sidomos nëse nxënësit kanë këpucë më të rënda se të tjerët.

Veprimtari më e zgjeruar dhe e integruar

Mund të zhvillohet lojë dëgjimi duke përdorur lloje të ndryshme tingujsh, p.sh., zile ose përplasje duarsh, **për të krahasuar distancat në të cilat dëgjohet tingulli.**

Vlerësimi i situatës:**Vlerësimi bëhet për:**

- zbulimin se tingulli bëhet më i dobët ndërsa i largohemi burimit;
- organizimin në grup të veprimtari për eksplorimin e përhapjes së tingullit.

Detyrë shtëpie:

Zhvillojeni lojën me familjen.

Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Tingujt dhe lëvizja		Situata e të nxënës: Rreziku		
Rezultatet e të nxënës sipas kompetencave kyçe ➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup. ➤ Kompetenca e të nxënës: ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material për të realizuar një veprimtari/aktivitet/detyrë që kërkohet.				

<p>➤ Kompetenca qytetare: diskuton dhe në bashkëpunim me anëtarët e grupit vendos rregullat në grup, në klasë, për realizimin e aktivitetit, mirësjelljes, pastërtisë etj.</p> <p>➤ Kompetenca digjitale: njeh disa mjete të thjeshta të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit</p>	
<p>Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore</p> <p>Nxënësi/ja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zbulon çfarë ndodh me tingujt kur ne lëvizim; • shpjegon pse kafshët afrohen pa zhurmë te gjahu i tyre; • bën dallimin mes putrave të kafshëve grabitqare dhe putrave të presë së tyre; • tregon përdorimin e automjeteve me sirena; • bashkëvepron me të tjerët në veprimtari. 	<p>Fjalë kyçe:</p> <p>Tingull, dëgjoj, sirenë, putra.</p>
	<p>Teknika dhe strategji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Imagjinatë e drejtuar ➤ Vëzhgo-diskuto ➤ Hetim ➤ Punë individuale
<p>Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 76-77, njohuritë paraprake të nxënësve, letër, laps, fotografi makinash të urgjencës ose makina lodër, video kafshësh në natyrë, videoprojektor.</p>	<p>Lidhja me fushat e tjera:</p> <p>gjuhë shqipe; arte.</p> <p>Lidhja me temat ndërkurrikulare</p> <p>Mjedisi; Ndërvlerësia.</p>
<p>Përshkrimi kontekstual i situatës:</p> <p>▪ Veprimtari paraprake:</p> <p>Hapi 1. Imagjinatë e drejtuar</p> <p>– Përfytyroni sikur jeni në një pyll. Doni t’i afroheni një kafshe pa u ndier. Si duhet të veproni? Ç’lloj këpucësh duhet të vishni?</p> <p>Nxënësit bisedojnë në dyshe dhe pastaj këmbëjnë idetë e tyre me gjithë klasën. Bëhet një krahasim mes këpucëve të ndryshme, këpucëve dhe putrave të kafshëve. Kjo lidh temën e tingujve të kafshëve me faktin se tingujt ndryshojnë me largimin nga burimi.</p> <p>Hapi 2. Njihen me temën e mësimi dhe rezultatet e të nxënit që do të arrihen.</p> <p>Nxiten nxënësit të tregojnë se çfarë dinë rreth kapjes së gjahut nga kafshët.</p> <p>Veprimet në situatë</p> <p>Hapi 3. Vëzhgo-diskuto</p> <p>– Vëzhgoni putrën e leopardit dhe hienës që ndjek antilopën.</p> <p>– Ç’formë ka putra?</p> <p>Shpjegohet se disa kafshë gjuetare <i>zakonisht kanë putra në këmbët e tyre që të mund t’u afrohen vjedhurazi kafshëve të tjera para se ato t’i dëgjojnë</i>. Këto quhen kafshë grabitqare se ushqehen me kafshë të tjera. Ilustrohet kjo me foto të putrave të kafshëve të ndryshme. Disa kafshë të tjera <i>kanë thundra</i>. Ilustrohen me foto thundra të kafshëve</p>	

të ndryshme. Këto kafshë zakonisht janë pre. Ato janë e kundërta e kafshëve grabitqare. Gjurmohen si ushqim nga kafshë më të mëdha e më të fuqishme.

– Cilat janë ndryshimet midis putrave dhe thundrave? (putrat janë të përkulshme, të buta dhe nuk bëjnë zhurmë. Thundrat janë të forta dhe mund të vrapojnë shpejt, por ato bëjnë më shumë zhurmë.

Mund të shfaqen regjistrime kafshësh që lëvizin në pyll për të dalluar tingujt që bëjnë putrat dhe ato që bëjnë thundrat.

Hapi 4: Hetim

– **Ç’automjete urgjence njihni?**

Mbasi renditen disa, pyeten nxënësit:

– Pse quhen kështu? Çfarë kanë të veçantë këto automjete?

– Pse u duhen sirenat?

Improvizohen lëvizje të makinave lodër me sirena që mund të kenë nxënësit.

Hapi 5. Punë individuale

Nxënësit shkruajnë dy arsye pse makinat e urgjencës kanë sirena dhe pse kafshët që gjuajnë i kanë putrat të buta. Kontrollon në dyshe dhe ndihmojnë njëri-tjetrin.

Demonstrim i rezultateve të arritura

Plotësohet detyra përkatëse në faqen 81 të tekstit “Çfarë mësuam për tingujt”, duke u ndihmuar nga mësuesi/ja.

Veprimtari më e zgjeruar dhe e integruar

Nxënësit mund të skicojnë këmbën e një kafshe grabitqare dhe këmbën e një preje.

Vlerësimi i situatës:

Vlerësimi bëhet për:

- zbulimin se çfarë ndodh me tingujt kur ne lëvizim;
- shpjegimin pse kafshët afrohen pa zhurmë te gjahu i tyre;
- dallimin mes putrave të kafshëve grabitqare dhe putrave të presë së tyre;
- shpjegimin e përdorimit të automjeteve me sirena;
- bashkëveprimin me të tjerët në veprimtari.

Detyrë shtëpie:

Përgatitni një telefon me dy kuti kartoni ose gota plastike dhe një spango.

Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Krahasimi i tingujve		Situata e të nxënit: Veshët		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe Nxënësi: ➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup. ➤ Kompetenca e të nxënit: ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material për të realizuar një veprimtari/aktivitet/detyrë që kërkohet.				

<p>➤ Kompetenca qytetare: diskuton dhe në bashkëpunim me anëtarët e grupit vendos rregullat në grup, në klasë, për realizimin e aktivitetit, mirësjelljes, pastërtisë etj.</p> <p>➤ Kompetenca digjitale: njeh disa mjete të thjeshta të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit.</p>	
<p>Rezultatet e të nxënës të kompetencave të fushës sipas temës mësimore</p> <p>Nxënësi/ja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provon se tingulli dëgjohe kur mbërrin në veshin tonë; • krahason tingujt e dëgjuar me një vesh dhe tingujt e dëgjuar me dy veshë; • tregon përgjegjësi dhe kujdes për të ruajtur shqisën e dëgjimit nga tingujt e fortë dhe të lartë; • bashkëvepron me të tjerët në veprimtari. 	<p>Fjalë kyçe: Tingull, dëgjoj, vesh.</p>
	<p>Teknika dhe strategji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Imagjinatë e drejtuar ➤ Vëzhgo-diskuto ➤ Hetim ➤ Punë individuale
<p>Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 78-79, njohuritë paraprake të nxënësve, regjistrime muzike ose tingujsh specifike letër, ngjyra, kufje të mëdha, magnetofon.</p>	<p>Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; arte.</p> <p>Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Ndërvaresia.</p>
<p>Përshkrimi kontekstual i situatës:</p> <p>▪ Veprimtari paraprake:</p> <p>Hapi 1. Lojë</p> <p>Zhvillohet loja “ Telefoni i prishur” me nxënësit.</p> <p>Disa nxënës dalin para klasës dhe rreshtohen njëri pas tjetrit. I pari i thotë në vesh një fjali të dytit, i dyti i thotë të njëjtën fjali të tretit e kështu me radhë. I fundit e thotë fjalinë me zë të lartë. Nëse fjalia është dëgjuar si duhet, loja vazhdon, nëse fjalia nuk është dëgjuar si duhet, loja fillon përsëri. Përsëritet disa herë.</p> <p>Mund të provojnë të flasin me telefonin lodër që kanë përgatitur në shtëpi.</p> <p>Hapi 2.</p> <p>Njihen me temën e mësimin dhe rezultatet e të nxënës që do të arrihen.</p> <p>Veprimet në situatë</p> <p>Hapi 3. Zbulo-krahaso</p> <ul style="list-style-type: none"> – Si i dëgjojmë tingujt? – Cila pjesë e trupit na ndihmon të dëgjojmë? <p>Shpjegohet se tingulli udhëton nga vendi ku prodhohet deri te veshët tanë. Ne dëgjojmë kur tingulli hyn në veshët tanë.</p>	

– A mund të dëgjojmë vetëm me një vesh? Le ta zbulojmë së bashku.
Sipas udhëzimeve në tekst, nxënësit provojnë të dëgjojnë tinguj një herë me një vesh, një herë me tjetrin e pastaj me të dy së bashku. **Për të dëgjuar më mirë zgjidhet një vend i qetë. Më pas nxiten nxënësit t'i japin përgjigje pyetjes që u shtrua më lart. Vihet në dukje se dëgjimi është shumë më i mirë me dy veshë.**

Hapi 4: Hetim

– Po sytë a na ndihmojnë të dëgjojmë?
Provojnë 2-3 herë të dëgjojnë tinguj të ndryshëm me sy mbyllur e pastaj të njëjtët tinguj i dëgjojnë me sy hapur. Diskutojnë në çifte për pyetjen e pastaj këmbëjnë idetë e tyre me gjithë klasën. Theksohet se *sytë dhe veshët tanë bashkëveprojnë për të na ruajtur*. Diskutohet rreth sigurisë që kemi në rrugë kur ne shohim dhe dëgjojmë me kujdes çdo lëvizje e çdo tingull.

Hapi 5. Punë individuale

Nxënësit rrethojnë përgjigjet e sakta për çdo pohim:

Tingulli kalon nëpërmjet syve tanë. / *e pavërtetë*

Me dy veshë dëgjojmë më mirë se me një. / *e vërtetë*

Sytë dhe veshët na ndihmojnë ta kalojmë rrugën të sigurt. / *e vërtetë*

Demonstrim i rezultateve të arritura

Plotësohet detyra përkatëse në faqen 81 të tekstit “Çfarë mësuam për tingujt”, duke u ndihmuar nga mësuesi/ja.

Veprimtari më e zgjeruar dhe e integruar

Nxënësit tregojnë për kujdesin që duhet të tregojnë për të mbrojtur veshët nga dëmtimet.

Mund të ftohet një specialist i fushës për të trajtuar këtë pjesë.

Vlerësimi i situatës:

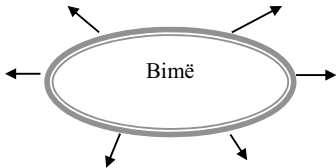
Vlerësimi bëhet për:

- shpjegimin se tingulli dëgjohej kur mbërrin në veshin tonë;
- krahasimin e tingujve të dëgjuar me një vesh dhe tingujve të dëgjuar me dy veshë;
- shfaqjen e përgjegjësisë dhe kujdesit për të ruajtur shqisën e dëgjimit nga tingujt e fortë dhe të lartë;
- bashkëveprimin me të tjerët në veprimtari.

Detyrë shtëpie:

Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Pjesët e një bime		Situata e të nxënit: Bimët		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe				
<p>➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup.</p> <p>➤ Kompetenca e të menduarit: gjen veçoritë e një objekti, dukurie apo ngjarje të dhënë, ndan dhe krahason më pas në grup gjetjet e veta.</p> <p>➤ Kompetenca e të nxënit: ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material për të realizuar një veprimtari/aktivitet/detyrë që kërkohet.</p>				

<p>➤ Kompetenca e të nxënit: grumbullon dhe klasifikon materialet e performancës së vet, për përgatitjen apo pasurimin e portofolit personal.</p> <p>➤ Kompetenca personale: shpreh mendimin duke kërkuar paraprakisht leje nga grupi, respekton mendimin e secilit anëtar të grupit, duke e dëgjuar në mënyrë aktive.</p>	
<p>Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore</p> <p>Nxënësi/ja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikon pjesët kryesore të bimëve si: rrënja, kërcelli/trungu, gjethja, lulja, fruti, fara; • tregon kuriozitet duke bërë pyetje dhe eksploruar bimët në mjedisin përreth. 	<p>Fjalë kyçe:</p> <p>Bimë, rrënja, kërcelli/trungu, gjethja, lulja, fruti, fara.</p>
	<p>Teknika dhe strategji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Stuhi mendimi ➤ Vëzhgim ➤ Hetim ➤ Punë individuale ➤ Rishikim në dyshe
<p>Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 84, njohuritë paraprake të nxënësve, mjedis lokal, foto, album, videoprojektor, ngjyra, bimë me lule.</p>	<p>Lidhja me fushat e tjera:</p> <p>gjuhë shqipe; art pamor.</p> <p>Lidhja me temat ndërkurrikulare</p> <p>Mjedis; Ndërvarësia.</p>
<p>Përshkrimi kontekstual i situatës:</p> <p>▪ Veprimtari paraprake:</p> <p>Hapi 1. Stuhi mendimi</p> <p>– Çfarë u vjen në mend kur dëgjoni fjalën bimë?</p> <p>Përgjigjet e nxënësve shkruhen në tabelë nga mësuesi/ja pa u komentuar (gjethe, frut, oborr, vazo etj.).</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>Hapi 2. Vëzhgim</p> <p>Njihen me temën e mësimit dhe rezultatet e të nxënit që do të arrihen.</p> <p>Mund të organizohet një vëzhgim në oborrin e shkollës nëse ka bimë ose në mjedisin lokal.</p> <p>Në pamundësi mund të shikohen bimë të ndryshme të mbjella nga mësuesi/ja.</p> <p>Veprimet në situatë</p> <p>Hapi 3. Hetim</p> <p>– Cilat janë pjesët kryesore të bimës?</p> <p>Tregohen në bimë të ndryshme pjesët e bimës: rrënja, kërcelli, gjethja, lulja, fryti dhe fara.</p> <p>Vizatohet një bimë e ngjashme me figurën në tekst në tabelë dhe shkruhen në etiketa fjalët rrënja, kërcelli, gjethja, lulja. Nxënësit do t'i ngjitin etiketat në vendin e duhur.</p>	

<p>Hapi 4. Punë individuale</p> <p>Ngjyrosin pjesët e bimës në faqen 84 sipas ngjyrave të dhëna.</p> <p>Hapi 5. Rishikim në dyshe</p> <p>Nxënësit këmbejnë librat me njëri-tjetrin dhe kontrollojnë punën e bërë. Ndhimojnë njëri-tjetrin për qortimin e gabimeve nëse kanë.</p> <p>Demonstrim i rezultateve të arritura</p> <p>Hapi 6.</p> <p>Plotësohet detyra përkatëse në faqen 98 të tekstit “Çfarë mësuam për rritjen e bimëve”, duke u ndihmuar nga mësuesi/ja.</p> <p>Veprimtari më të zgjeruara dhe të integruara</p> <p>Art pamor: Vizatojnë modele bimësh me pjesët e saj.</p>
<p>Vlerësimi i situatës:</p> <p>Vlerësimi bëhet për:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ identifikimin e pjesëve kryesore të bimëve si: rrënja, kërcelli/trungu, gjethja, lulja, fruti, fara; ➤ shfaqjen e kuriozitetit duke bërë pyetje dhe eksploruar bimët në mjedisin përreth.
<p>Detyrë shtëpie:</p> <p>Punohen detyra nga fletorja e punës.</p>
<p>Refleksione:</p>

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Pjesët e një bime		Situata e të nxënët: Bimët		
Rezultatet e të nxënët sipas kompetencave kyçe				
<ul style="list-style-type: none">➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup.➤ Kompetenca e të menduarit: gjen veçoritë e një objekti, dukurie apo ngjarje të dhënë, ndan dhe krahason më pas në grup gjetjet e veta.➤ Kompetenca e të nxënët: ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material, për të realizuar një veprimtari/aktivitet/detyrë që kërkohet.				
<ul style="list-style-type: none">➤ Kompetenca e të nxënët: grumbullon dhe klasifikon materialet e performancës së vet, për përgatitjen apo pasurimin e portofolit personal.➤ Kompetenca personale: shpreh mendimin duke kërkuar paraprakisht leje nga grupi, respekton mendimin e secilit anëtar të grupit, duke e dëgjuar në mënyrë aktive.				
Rezultatet e të nxënët të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja:		Fjalë kyçe: Bimë, rrënja, kërcelli/trungu, gjethja, lulja, fruti, fara, ushqim.		
<ul style="list-style-type: none">• identifikon pjesët kryesore të bimëve si: rrënja, kërcelli/trungu, gjethja, lulja, fruti, fara;• tregon cilën pjesë të bimës përdorim për ushqim në bimë të caktuara;• tregon kuriozitet duke bërë pyetje dhe eksploruar bimët në mjedisin përreth.				

	Teknika dhe strategji: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Lojë ➤ Vëzhgim ➤ Hulumtim ➤ Punë individuale ➤ Rishikim në dyshe
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 85, njohuritë paraprake të nxënësve, mjedis lokal, bimë me lule, tabelë alfabetike, bimë të ndryshme.	Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; art pamor. Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Ndërvarësia.
<p>Përshkrimi kontekstual i situatës:</p> <p>▪ <i>Veprimtari paraprake:</i> Hapi 1. Lojë: Tabela alfabetike Nxënësit në dyshe shkruajnë emra bimësh që njohin në një tabelë alfabetike të parapërgatitur (36 kutiza me shkronjat e alfabetit në mes). Për çdo shkronjë shkruajnë nga një emër bime. Lexohen nga disa çifte dhe plotësohet një tabelë e ngjashme e përbashkët e zmadhuar.</p> <p>Hapi 2. Vëzhgim Njihen me temën e mësimit dhe rezultatet e të nxënësve që do të arrihen. Në një kënd të klasës paraqiten bimë të ndryshme. Nxënësit i emërtojnë, i prekin dhe flasin rreth tyre.</p> <p><i>Veprimet në situatë</i> Hapi 3. Hulumtim – Cilat pjesë të bimës përdorim për ushqim? U rikthehen bimëve që janë në klasë dhe për secilën tregojnë pjesën që u përdoret për ushqim. Lidhin me vijë figurat me fjalët për të treguar se cilën pjesë u hamë atyre bimëve: Kur hamë sallatë, ne hamë <i>gjethet</i>. Kur hamë karota, ne hamë <i>rrënjët</i>. Kur hamë selino, ne hamë <i>kërcellin</i>. Kur hamë shafra, ne hamë <i>pjesë të lules</i>. Theksohet vlera dhe dobia e frutave dhe perimeve në shëndetin tonë.</p> <p>Hapi 4. Punë individuale Rrethojnë përgjigjet e duhura: Disa bimë janë të mira për t'u ngrënë. / <i>e vërtetë</i></p> <p>Të gjitha bimët kanë rrënjë. / <i>e vërtetë</i> Kur hamë karota, ne hamë lule. / <i>e gabuar</i></p> <p>Hapi 5. Rishikim në dyshe Nxënësit këmbëjnë librat me njëri-tjetrin dhe kontrollojnë punën e bërë. Ndihmojnë njëri-tjetrin për qortimin e gabimeve, nëse kanë.</p> <p><i>Demonstrim i rezultateve të arritura</i> Hapi 6. U kthehen bimëve të shkruara në tabelën alfabetike dhe tregojnë nga një bimë që u hahet rrënja, gjethja, lulja, fruti.</p>	

<p>Veprimtari më të zgjeruara dhe të integruara Bisedojnë për vlerat e frutave dhe perimeve. Mund të përgatiten sallata me fruta dhe të shijohen nga nxënësit.</p>
<p>Vlerësimi i situatës: Vlerësimi bëhet për: ➤ identifikimin e pjesëve kryesore të bimëve si: rrënja, kërcelli/trungu, gjethja, lulja, fruti, fara; ➤ shpjegimin se cilën pjesë të bimës përdorim për ushqim në bimë të caktuara; ➤ shfaqjen e kuriozitetit duke bërë pyetje dhe eksploruar bimët në mjedisin përreth.</p>
<p>Detyrë shtëpie: Punohen detyra nga fletorja e punës.</p>
<p>Refleksione:</p>

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Rritja e bimëve		Situata e të nxënit: Luledielli		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe ➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup. ➤ Kompetenca e të menduarit: gjen veçoritë e një objekti, dukurie apo ngjarje të dhënë, ndan dhe krahason më pas në grup gjetjet e veta. ➤ Kompetenca e të nxënit: ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material për të realizuar një veprimtari/aktivitet/detyrë që kërkohet. ➤ Kompetenca e të nxënit: identifikon njohuritë që ka, të cilat e ndihmojnë për të kryer një detyrë apo veprimtari. ➤ Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin: identifikon burimet e nevojshme (materiale, mjetet etj.) dhe i përdor në mënyrë të drejtë për kryerjen e një detyre/veprimtarie në klasë.				
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi: <ul style="list-style-type: none">• zbulon se disa bimë mbijnë nga fara.• vëzhgon formimin e bimëve me lule nga farat.• tregon kuriozitet duke bërë pyetje dhe eksploruar bimët në mjedisin përreth.		Fjalë kyçe: Bimë, farë, filiz.		
		Teknika dhe strategji: ➤ Diskutim rreth fotove ➤ Vëzhgo-krahaso ➤ Hulumtim ➤ Punë individuale		

<p>Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 86-87, njohuritë paraprake të nxënësve, mjedis lokal, bimë me lule, fara luledielli, vazo, gurë, zhavorr, dhe i përzier me pleh, ujë, filiza të parapërgatitur.</p>	<p>Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; art pamor. Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Vendimmarrja morale.</p>
<p>Përshkrimi kontekstual i situatës:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Veprimtari paraprake: Hapi 1. Diskutim rreth fotove Paraqiten foto me bimën e lulediellit të rritur e me lule. Nxiten nxënësit të tregojnë çfarë dinë për të: Si quhet bima që shikoni? Ku rritet ajo? Çfarë ka të veçantë? Përse e përdorim etj. ▪ Hapi 2. Vëzhgo-krahaso Njihen me temën e mësimit dhe rezultatet e të nxënësve që do të arrihen. <ul style="list-style-type: none"> – Vështroni dy figurat e para në tekst. – Çfarë vini re? (njëra është e rritur më shumë se tjetra. Njëra është bimë e rritur, tjetra është filiz (bimë foshnjë). – Sa e lartë është bima më e vogël? – Sa e lartë është bima më e lartë? – Çfarë ka në pjatë? Përse përdoren? ▪ Veprimet në situatë Hapi 3. Hulumtim – Si të rritim një luledielli? Synimi i kësaj veprimtarie është që nxënësit të marrin njohuri vetë mbi bimët që rriten nga farat. Ata duhet të mësojnë edhe se duhet të kujdesemi që farat të rriten. Veprohet hap pas hapi duke zbatuar udhëzimet në tekst për të mbjellë farat. Nxënësit mund të punojnë në dyshe ose në grupe me nga 3-4 veta. Tregohet kujdes që në fund nxënësit t'i vendosin vazot jo në dritën e drejtpërdrejtë të diellit. ▪ Hapi 4. Punë individuale Sistemojnë vendin ku punuan dhe pastrojnë duart. ▪ Demonstrim i rezultateve të arritura Hapi 5. Nxënësit do të kontrollojnë çdo ditë bimën që mbollën dhe do të plotësojnë shënimet përkatëse në libër. Veprimtari më të zgjeruara dhe të integruara Nxënësit mund të vizatojnë si e parashikojnë bimën e tyre pas disa ditësh. Ngjyrosin skica të bimës së lulediellit. 	
<p>Vlerësimi i situatës: Vlerësimi bëhet për:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zbulimin se disa bimë mbijnë nga fara; ➤ vëzhgimin e formimin të bimëve me lule nga farat; ➤ shfaqjen e kuriozitetit, duke bërë pyetje dhe eksploruar bimët në mjedisin përreth. 	
<p>Detyrë shtëpie: Punohen detyra nga fletorja e punës. Kujdesen për bimën e mbjellë. Grumbullojnë fara bimësh të ndryshme për orën e ardhshme.</p>	

Refleksione:				
Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Rritja e bimëve		Situata e të nxënit: Farat		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe				
➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup.				
➤ Kompetenca e të menduarit: gjen veçoritë e një objekti, dukurie apo ngjarje të dhënë, ndan dhe krahason më pas në grup gjetjet e veta.				
➤ Kompetenca e të nxënit: ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material për të realizuar një veprimtari/aktivitet/detyrë që kërkohet.				
➤ Kompetenca e të nxënit: identifikon njohuritë që ka, të cilat e ndihmojnë për të kryer një detyrë apo veprimtari.				
➤ Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin: identifikon burimet e nevojshme (materiale, mjetet etj.) dhe i përdor në mënyrë të drejtë për kryerjen e një detyre/veprimtarie në klasë.				
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja:		Fjalë kyçe: Bimë, farë, rritje.		
• zbulon se disa bimë mbijnë nga fara;				
• vëzhgon formimin e bimëve me lule nga farat;				
• dallon rritjen e bimëve;				
• mat dhe krahason lartësinë e bimëve në faza të ndryshme të saj;				
• ndan informacionet me nxënës të tjerë.				
		Teknika dhe strategji:		
		➤ Vëzhgim		
		➤ Hulumtim		
		➤ Punë individuale		
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 88-89, njohuritë paraprake të nxënësve, mjedis lokal, bimë me lule, fara lulëdielli, vizore ose metër shirit, ngjyra.		Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; art pamor.		
		Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Ndërvlerësia.		
Përshkrimi kontekstual i situatës:				
▪ Veprimtari paraprake:				
Hapi 1. Vëzhgim				
Ekspozohen në një kënd të dukshëm farat e bimëve të sjella nga nxënësit dhe mësuesi/ja.				
Emërtohet secili lloj farërash. Tregojnë nëse hahet apo jo secila prej tyre, krahasohen me njëra-tjetën.				

Hapi 2.

Njihen me temën e mësimit dhe rezultatet e të nxëniet që do të arrihen.

Vëzhgojnë farat e paraqitura në tekst dhe flasin rreth tyre.

Veprimet në situatë**Hapi 3.** Hulumtim

- **Çfarë mendoni se do të ndodhë nëse i mbjellim këto fara?**
- Si e provuam ne mbirjen e tyre? (mbjellja e lulëdiellit)
- A e kuptojmë ne rritjen? (jo, sepse rriten ngadalë)
- Si e dallojmë që bimët rriten? (duke matur lartësinë e bimëve)

Nxënësit vëzhgojnë mbirjen e farave që mbollën dhe dallojnë sythet e parë. Flasin për ato që vënë re. Nëse janë rritur sadopak, i matin dhe krahasojnë rritjen me njëri-tjetrin.

Më pas, matin lartësitë e bimëve të paraqitura në tekst me skicën e vizores së dhënë në krah të bimëve.

- Sa e lartë është bima më e vogël?
- Sa e lartë është bima më e madhe?
- Sa e lartë është bima në mes?

Theksohet se skica e vizores nuk tregon masa të vërteta, por të zvogëluara, sepse libri nuk do t'i nxinte 50 cm.

Hapi 4. Punë individuale

Ngjyrosin bimën e dhënë me ngjyrat përkatëse (e gjelbër, e kuqe) dhe emërtojnë pjesët e saj.

Veprimtari më të zgjeruara dhe të integruara

Nxënësit mund të vizatojnë një poster ku të tregojnë rritjen e bimëve nga fara. Mund të përdorin shembullin e një bime domateje ose lulëdielli, për të vizatuar një farë dhe pastaj lartësi të ndryshme të bimës ndërsa rritet.

Vlerësimi i situatës:**Vlerësimi bëhet për:**

- zbulimin se disa bimë mbijnë nga fara;
- vëzhgimin e formimit të bimëve me lule nga farat;
- dallimin e rritjes së bimëve;
- matjen dhe krahasimin e lartësisë së bimëve në faza të ndryshme të saj;
- Ndarjen e informacionet me nxënësit të tjerë.

Detyrë shtëpie:

Punohen detyra nga fletorja e punës.

Vazhdojnë të kujdesen për bimën e mbjellë.

Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Rritja e bimëve		Situata e të nxënit: Grafikët me shtylla		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe ➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup.				

<p>➤ Kompetenca e të menduarit: gjen veçoritë e një objekti, dukurie apo ngjarje të dhënë, ndan dhe krahason më pas në grup gjetjet e veta.</p> <p>➤ Kompetenca e të nxënës: ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material për të realizuar një veprimtari/aktivitet/detyrë që kërkohet.</p> <p>➤ Kompetenca e të nxënës: identifikon njohuritë që ka, të cilat e ndihmojnë për të kryer një detyrë apo veprimtari.</p> <p>➤ Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin: identifikon burimet e nevojshme (materiale, mjetet etj.) dhe i përdor në mënyrë të drejtë për kryerjen e një detyre/veprimtarie në klasë.</p>	
<p>Rezultatet e të nxënës të kompetencave të fushës sipas temës mësimore</p> <p>Nxënësi/ja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tregon formimin e bimëve me lule nga farat; • mat dhe regjistron lartësinë e 4 bimëve; • krijon një grafik me shtylla; • ndan informacionet me nxënës të tjerë. 	<p>Fjalë kyçe: bimë, farë, grafik, regjistrim</p>
	<p>Teknika dhe strategji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vëzhgim ➤ Hulumtim
<p>Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 9 -91, njohuritë paraprake të nxënësve, mjedis lokal, bimë të mbjella në lartësi të ndryshme, etiketa me numrat 1, 2, 3, 4, bllok shënimesh, vizore, laps.</p>	<p>Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; art pamor.</p> <p>Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Ndërvlerësimi.</p>
<p>Përshkrimi kontekstual i situatës:</p> <p>▪ Veprimtari paraprake:</p> <p>Hapi 1. Vëzhgim</p> <p>Nxënësit vëzhgojnë rritjen e bimëve që mbollën dhe flasin për to, duke i krahasuar me njëri-tjetrin. Tregohet kujdes që të vihet në dukje çdo ndryshim që ndodh me to sa herë që i shohin.</p> <p>Kujtojnë dhe një herë si vepruan për mbjelljen e tyre dhe si po kujdesen për rritjen.</p> <p>Hapi 2.</p> <p>Njihen me temën e mësimimit dhe rezultatet e të nxënës që do të arrihen.</p> <p>Plotësohen fjalitë me fjalët e dhëna dhe lexojnë si e plotësuan:</p> <p>Ne nuk mund ta shohim rritjen e bimëve.</p> <p>Bimët rriten shumë ngadalë.</p> <p>Ne dimë që bimët rriten, sepse mund t'i matim.</p> <p>Veprimet në situatë</p> <p>Hapi 3. Hulumtim</p> <p>Nxënësit mund të dalin në oborr, kopsht ose mjedis me bimë. Në pamundësi zgjedhin 4 bimë nga ato që ka sjellë mësuesi/ja. Bimët zgjidhen me lartësi të ndryshme dhe relativisht të vogël (më pak se 30 cm). Etiketohen me etiketat me numrat 1, 2, 3, 4. Matin lartësitë e bimëve dhe mbajnë shënim matjet, p.sh. bima 1 = 20 cm, bima 2 = 30 cm etj. Me të dhënat që shënuan, ngjyrosin shtyllat në grafik duke u ndihmuar nga</p>	

mësuesi/ja ose vizatojnë bimë me lartësitë e gjetura në shtyllat përkatëse. Krahasohen grafikët e nxënësve me njëri-tjetrin. Një grafik të ngjashëm, **mësuesi/ja** e vizaton edhe në tabelë.

Demonstrim i rezultateve të arritura

Vizatojnë një bimë me madhësi, formë dhe ngjyra sipas dëshirës. Inkurajohen nxënësit për punën e bërë.

Rrethojnë fjalët shkencore të reja e fjalëve: (krahasoj, emërtoj).

Veprimtari më të zgjeruara dhe të integruara

Përgatitin modele bimësh me materiale të ndryshme për të krijuar një ekspozitë bimësh në klasë.

Vlerësimi i situatës:

Vlerësimi bëhet për:

- zbulimin se disa bimë mbijnë nga fara;
- matjen dhe regjistrimin e lartësisë së 4 bimëve;
- krijimin e një grafiku me shtylla;
- ndarjen e informacionit me nxënës të tjerë.

Detyrë shtëpie:

Punohen detyra nga fletorja e punës.

Kujdesen për bimën e mbjellë.

Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Rritja e bimëve		Situata e të nxënit: Frutat dhe perimet		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe <ul style="list-style-type: none">➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup.➤ Kompetenca e të nxënit: ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material për të realizuar një veprimtari/aktivitet/detyrë që kërkohet.➤ Kompetenca e të nxënit: identifikon njohuritë që ka, të cilat e ndihmojnë për të kryer një detyrë apo veprimtari.➤ Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin: identifikon burimet e nevojshme (materiale, mjetet etj.) dhe i përdor në mënyrë të drejtë për kryerjen e një detyre/veprimtarie në klasë.➤ Kompetenca personale: bën një listë me ushqimet që konsumon dhe i rendit ato sipas rëndësisë që kanë për shëndetin dhe mirëqenien e vet.				
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none">• tregon se bimët na japin ushqim;• identifikon arsyet pse rritim bimë;• ndan informacionet me nxënës të tjerë.		Fjalë kyçe: Bimë, fruta, perime, ushqim i shëndetshëm.		

	Teknika dhe strategji: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Lojë ➤ Vëzhgo-diskuto ➤ Punë individuale
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 92-93, njohuritë paraprake të nxënësve, mjedis lokal, fruta, perime, letër, ngjyra.	Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; art pamor. Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedis; Ndërvlerësia.
<p>Përshkrimi kontekstual i situatës:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Veprimtari paraprake:</i> <p>Hapi 1. Lojë</p> <p>Përshkruhet një frutë pa i treguar emrin dhe nxiten nxënësit të gjejnë për kë flitet. Përsëritet 2-3 herë duke kërkuar që përshkrimin ta bëjnë edhe nxënësit (forma, ngjyra, si e ka lëkurën, çfarë ka Brenda, me lëng apo e thatë, çfarë shije ka etj.). Mund të përdoren edhe gjëgjëza për frutat.</p> <p>Hapi 2.</p> <p>Njihen me temën e mësimi dhe rezultatet e të nxënësve që do të arrihen.</p> <p>Tregohen fruta dhe perime që janë ekspozuar në tavolinë dhe emërtohen nga nxënësit. Gjithashtu, ata mund të tregojnë çfarë dinë për secilën prej tyre.</p> <p>Hapen librat dhe emërtohen frutat e paraqitura. Mund të shkruhen emrat poshtë secilës. Vizatojnë frutin dhe perimen që u pëlqen më shumë atyre dhe shokut që kanë pranë në vendin e përcaktuar në tekst.</p> <p><i>Veprimet në situatë</i></p> <p>Hapi 3. Vëzhgo-diskuto</p> <ul style="list-style-type: none"> – Pse i rritim bimët? <p>Nxënësit diskutojnë në dyshe e më pas ndajnë idetë e tyre me të tjerët. Mendimet e tyre, shkruhen në tabelë në një vend të dukshëm. Më pas vrojtojnë fotot në libër (gruri, lule). Theksohet se buka bëhet nga mielli, i cili përgatitet nga bima e grurit.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Çfarë bëjmë tjetër me miell? – A mund t’i përgjigjemi tani pyetjes “Pse i rritim bimët”? – A dini bimë të tjera që i përdorim për ushqim? – Për çfarë tjetër i përdorim bimët? Shikoni lulet në klasë. (për zbukurim) (Është e këndshme të rriten lule se zbukurojnë ambientet, përhapin aromë të këndshme dhe mund t’i përdorim për dhuratë) <p>Hapi 4. Punë individuale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rrethojnë arsyen pse rritim bimë në detyrën e tekstit. – A mund të hahen disa bimë? Po – A rritim bimë për të luajtur me to? Jo – A duken bukur disa bimë? Po – A rritim bimë që të dalim shëtitje me to? Jo 	

- A vijnë erë të mirë disa bimë? Po
- A mund t’i japim bimët si dhuratë? Po
- Ngjyrosin bimët që mund të hahen (mollën karotën, misrin, luleshtrydhen).

Demonstrim i rezultateve të arritura**Hapi 5.**

- Nxënësit plotësojnë fjalitë me fjalët e dhëna:

Ne rritim shumë bimë për *ushqim*.

Ne kemi nevojë të hamë fruta dhe *perime për të qenë të shëndetshëm*. Ne nuk e shikojmë rritjen e bimëve, por mund të *matim* sa shumë janë rritur ato.

- Plotësohet detyra përkatëse në faqen 99 të tekstit “Çfarë mësuam për rritjen e bimëve”, duke u ndihmuar nga mësuesja.

Veprimtari më të zgjeruara dhe të integruara

Nxënësit mund të vizatojnë një poster me titull “Rritemi të shëndetshëm”.

Vlerësimi i situatës:**Vlerësimi bëhet për:**

- shpjegimin se bimët na japin ushqim;
- identifikimin e arsyeve pse rritim bimë;
- ndarjen e informacioneve me nxënës të tjerë.

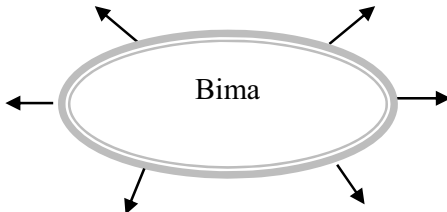
Detyrë shtëpie:

Punohen detyra nga fletorja e punës.

Marrin në shtëpi bimën e mbjellë dhe vazhdojnë të kujdesen për to.

Refleksione:

Fusha: Shkenca natyrore	Lënda: Dituri natyre	Shkalla: 1	Klasa: 1	Data:
Tema mësimore: Për çfarë kanë nevojë bimët që të rriten?		Situata e të nxënit: Uji dhe drita		
Rezultatet e të nxënit sipas kompetencave kyçe ➤ Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit: paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup. ➤ Kompetenca e të nxënit: ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material për të realizuar një veprimtari/aktivitet/detyrë që kërkohet. ➤ Kompetenca e të nxënit: identifikon njohuritë që ka, të cilat e ndihmojnë për të kryer një detyrë apo veprimtari. ➤ Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin: identifikon burimet e nevojshme (materiale, mjetet etj.) dhe i përdor në mënyrë të drejtë për kryerjen e një detyre/veprimtarie në klasë.				
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore Nxënësi/ja: • tregon se bimët kanë nevojë për ujë, dritë dhe ngrohtësi për të jetuar; • provon duke vepruar konkretisht se bimët kanë nevojë për ujë, dritë dhe ngrohtësi për të jetuar;		Fjalë kyçe: Nevojë, ujë, dritë, ngrohtësi .		

• tregon interes duke kontribuar në zhvillimin e veprimtarive në klasë dhe jashtë saj.	
	Teknika dhe strategji: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Stuhi mendimi ➤ Vëzhgo ➤ Hulumtim ➤ Punë individuale
Burimet e informacionit dhe mjete: Libri i nxënësit faqe 94-97, njohuritë paraprake të nxënësve, vazo të vogla, dhe i përzier me pleh, fara, bimë e rritur në errësirë, bimë e lënë pa ujë.	Lidhja me fushat e tjera: gjuhë shqipe; art pamor. Lidhja me temat ndërkurrikulare Mjedisi; Ndërvlerësia.
Përshkrimi kontekstual i situatës: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Veprimtari paraprake: Hapi 1. Stuhi mendimi Nxënësit nxiten të tregojnë për çfarë kanë nevojë bimët që të rriten të shëndetshme. Shkruhen mendimet e tyre në tabelë. <div style="text-align: center; margin: 20px 0;"> </div> Hapi 2. Vëzhgim Njihen me temën e mësimin dhe rezultatet e të nxënësve që do të arrihen. Paraqiten bimë të ndryshme të rritura në mjedise të ndryshme (me dritë, pa dritë, me ujë, pa ujë) dhe lihen nxënësit të bëjnë një koment të shkurtër rreth tyre. Veprimet në situatë Hapi 3. Hulumtim <ul style="list-style-type: none"> – A rriten bimët pa dritë? Synimi i kësaj veprimtarie është t'i ndihmojnë nxënësit të zbulojnë se bimëve u duhet dritë që të rriten të shëndetshme. Ndiqen udhëzimet e tekstit për mbjelljen e farave në vazo të vogla ose në lëvozhga vezësh. Nxënësit punojnë në çift ose individualisht. Mbasi përfundon puna, vendosen disa vazo në dritare dhe disa në errësirë. Disa nga ato që u vendosën në dritë, ujiten, disa jo. Po kështu edhe ato që vendosen në errësirë. <ul style="list-style-type: none"> – Çfarë mendoni se do të ndodhë me bimët që u vendosën në dritë? Po me ato që u vendosën në errësirë? – Çfarë mendoni se do të ndodhë me bimët që u ujiten? Po me ato që nuk u ujiten? Hapi 4. Punë individuale <ul style="list-style-type: none"> – Ngjyrosni bimët në figurë si i mendoni ju: të rritura në dritë, të rritura në errësirë (faqe 95). 	

– Vizatoni bimën si e mendoni ju: të rritur me ujë, të rritur pa ujë (faqe 97).

Demonstrim i rezultateve të arritura

Hapi 5.

• Nxënësit plotësojnë fjalitë me fjalët e dhëna:

Bimët kanë nevojë për dritë dhe ***ujë që të rriten.***

Po nuk pati dritë, gjethet e bimës ***zverdhen.***

Po nuk pati ujë, gjethet e ***vyshken.***

• Plotësohet detyra përkatëse në faqen 99 të tekstit “Çfarë mësuam për rritjen e bimëve” duke u ndihmuar nga mësuesi/ja.

Veprimtari më të zgjeruara dhe të integruara

Nxënësit mund të vizitojnë një fermë ku të shohin nga afër kujdesin që tregohet për bimët.

Vlerësimi i situatës:

Vlerësimi bëhet për:

➤ shpjegimin se bimët kanë nevojë për ujë, dritë dhe ngrohtësi për të jetuar.

➤ shfaqjen e interesit duke kontribuar në zhvillimin e veprimtarive në klasë dhe jashtë saj.

➤ ndarjen e informacioneve me nxënës të tjerë.

Detyrë shtëpie:

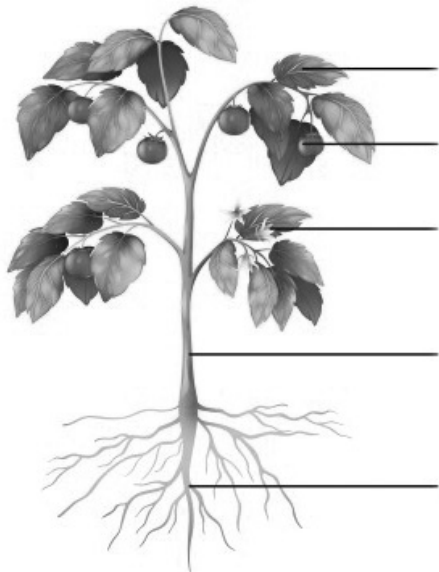
Punohen detyra nga fletorja e punës.

Refleksione:

Testi 3 (tremujori i tretë)

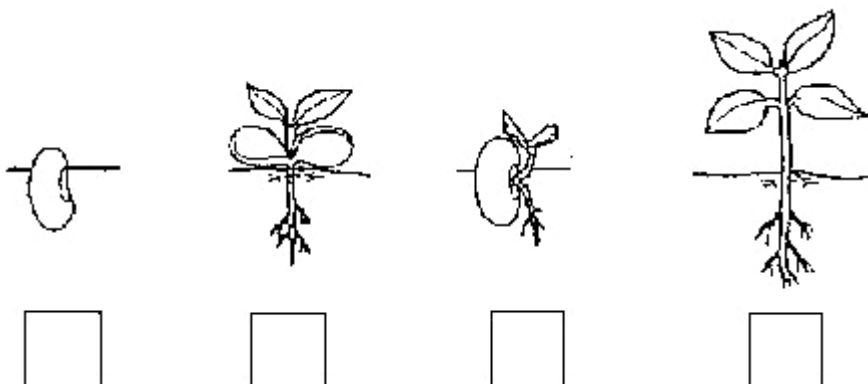
1. Emërto **pjesët e bimës**.

5 pikë/ _____

2. Vendos numrat sipas **fazave të rritjes**.

4 pikë/ _____

3. Qarko **frutat dhe perimet**.

6 pikë/ _____

4. Përse ka **nevojë** bima?

4 pikë/ ____

BIMA

5. Qarko.

4 pikë/

Putrat e kafshëve grabitqare janë:

të buta

të forta

Tingulli kalon nëpërmjet:

syve

veshëve

Tingulli dëgjohe me shumë kur jemi:

afër

larg

Bima e luledielli mbin nga:

fara

gjethja

6. Plotëso:

3 pikë/

Karotës i përdorim si ushqim _____ .

Po nuk pati dritë gjethet e bimës _____ .

Kur afrohem me tingulli dëgjohe me _____ .

7. Cilat shqisa përdorim kur kalojmë rrugën? Qarko.

2 pikë/ ____

8. Vizato një bimë të rritur **pa ujë**.

2 pikë/

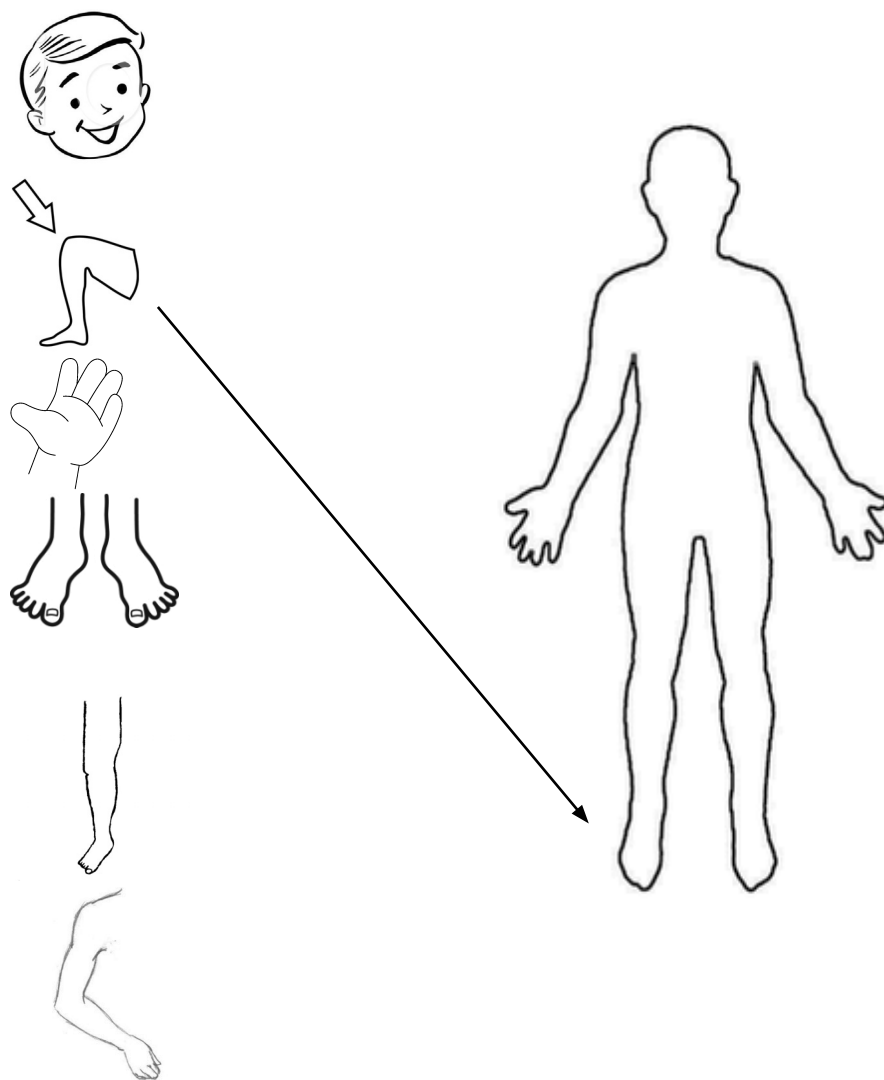
Pikët	0 – 7	8 – 13	14 – 20	21 – 26	27 – 30
Vlerësimi	APK	ANP	AK	ASHK	ASH

Në ndihmë të mësuesit

Ushtrime përmbledhëse për çdo kapitull

Çfarë mësuam për veten?

Lidh me vijë.

Çfarë mësuar për materialet?

1. Qarko trupat e butë.

2. Vizato:

Një trup jo prej metali

Një trup prej metali

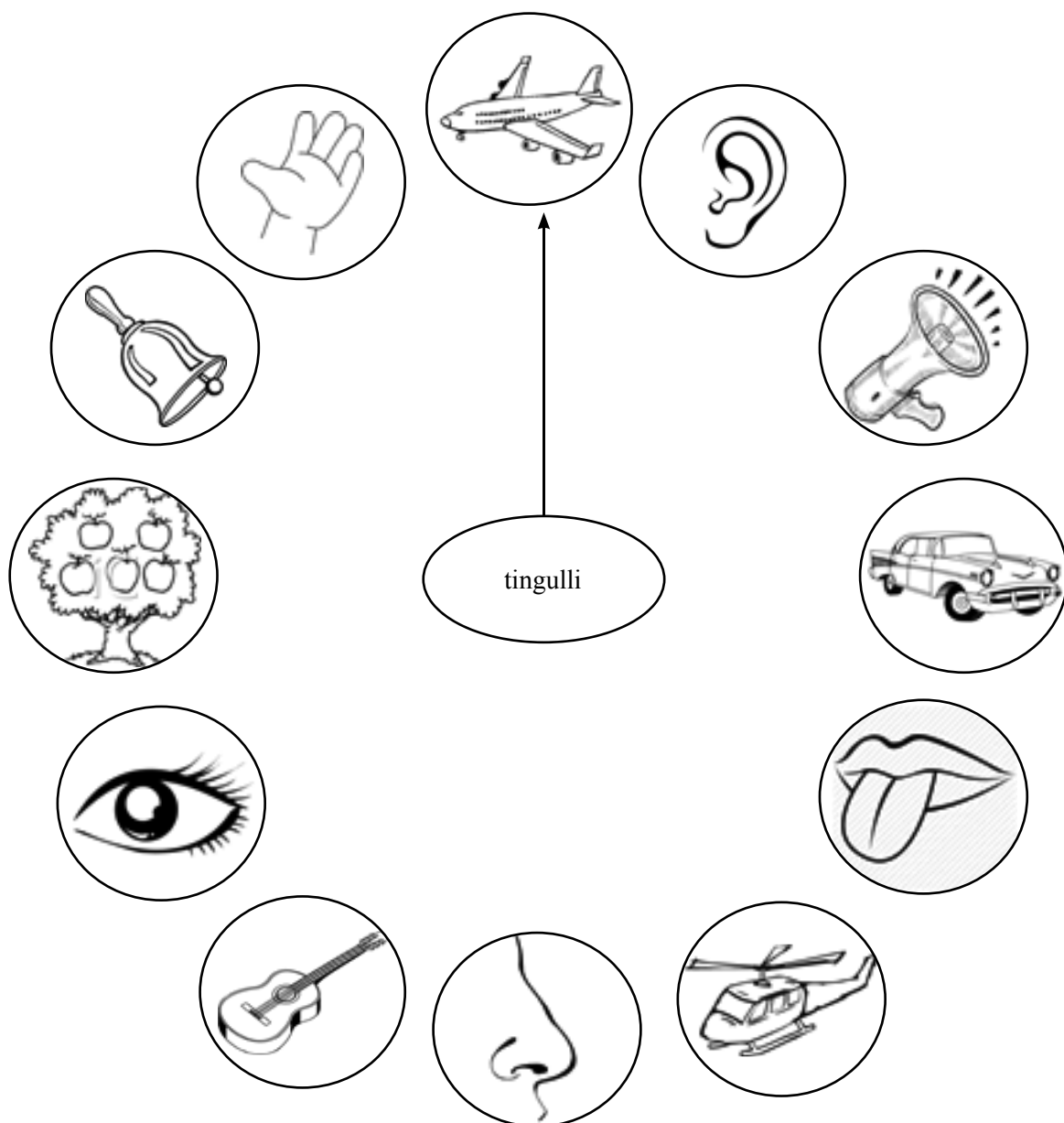
Çfarë mësuar për gjallesat dhe rritjen e tyre?

Vendos + te jogjallesat.

☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Çfarë mësuam për tingujt?

Më cilën figurë ka lidhje tingulli?

Çfarë mësuam për rritjen e bimëve?

Emërto pjesët e bimës.

